WEEKBLAD ● 36ste JAARGANG 7 JUNI 1973 ● BELGIË : 25 F.

robbedoes

100 blz zon en zomer-jool

extra vakantie nummer

ROCK AROUND

Nataša

WEEKBLAD ● 36ste JAARGANG 1834 7 JUNI 1973 ● BELGIË: 25 F.

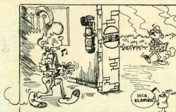
100 blz zon en zomer-jool

robbedoes

extra vakantie nummer

PLANT 'N KNOL

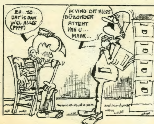

DIESANDER
13 JAAR
ST.-AMANDSBERG

ALLE EENDEVEREN, WAT EEN JOEKEL VAN EEN VAKANTIENUMMER! ROBBEDOES EN KWABBERNOOT OP VAKANTIE IN BROGELAND (P. 14), SOPHIE OP AVONTUUR OP PAGINA VIJF, DE DOLENDE RUIMTEVAARDERS OP DE VAKANTIEPLANEET (P. 75), DEVOS OP HET STRAND (P. 12), OOM WIM BIJ DIE DUIVELSROGGEN (P. 84), JEAN-LUC OVER MODE (P. 79) EN OP DE MAAN (P. 24), EN KORT VERHAAL VAN TACQ EN STOCQUART (P. 90), NATASJA IN EEN NIEUW AVONTUUR (P. 46), DE BLAUWBLOEZEN (P. 58), EN HULTRASSON (P. 64) IN LANGE AFLEVERINGEN. DE WOESTIJN BIJ JE IN HUIS (P. 50), VRIJ VEL VOOR SESE (P. 42)... EN GENIALE OLIVIER DIE Z'N LERAAR VERBETEN IN DE LUREN PROBEERT TE LEGGEN (P. 92)!

EEN VEELBLADZIJDIG VAKANTIENUMMER VOOR VRIJE VAKANTIE VOGELS!

Pak aan, een pak van 100 bladzijden strips, artikelen, spelletjes en ander leesvoer in handig meeneem formaat. Honderd bladzijden informatie, glim- en schaterlach voor in de autostoel, vliegtuigfauteuil, slaapzak, hotelbed of voor de harde banken in het zweethokje waar je op je beurt voor het examen zit te wachten. Met zo'n lel van 'n extra-nummer kun je gewoon alle kanten op, maar er evengoed mee thuisblijven.

Onze vriend Walthéry is in dit nummer twee keer vertegenwoordigd : allereerst met z'n grandioze cover van de revolutionaire Passagiersjet Super GT cabriolet- met-open-dak. Zonder gestoord te worden door wolkenvelden vliegen 98 passagiers, omspoeld door een verkoelend vaartwindje de zon tegemoet en schàààteren het uit wanneer het toestel ineens in een luchtzak duikt.

Walthéry's tweede bijdrage bestaat in de eerste vier platen van het nieuwe avontuur van Natasja. Ook nu weer wordt van haar charmante doortastendheid het uiterste gevergd !

Zelfs bij ons sloeg de negen platen lange bijdrage van Fournier in als een bom. Uiteraard zijn wij allang overtuigd van z'n grote kwaliteiten, maar de sprankelende fantasie en het voelbare plezier in het tekenen die uit zijn platen spreken, geven de waardering voor deze tekenaar weer eens een fikse duw omhoog. Bekijk 't zelf vanaf pagina veertien.

Met kwaliteit is trouwens het hele nummer dik besmeerd. Smul er maar lekker van.

De Redaktie.

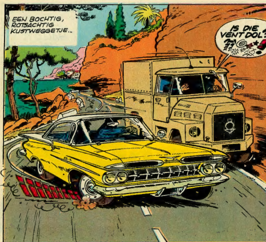
HEERLIJK DIE VAKANTIE !

FOURNIER

Sophie

JIDÉHEM • Vicq

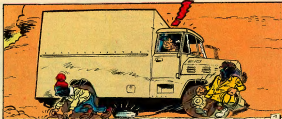

vervolg

ZE HEBBEN ME KLEM GEZET! IK KAN NIET WEGRIJDEN...
VOORAL NIET MET BLOKKEN VOOR EN ACHTER DE WIELEN!
MAAR ROEP DE CENTRALE DAN TOCH!

HALLO?! HAL...
BRAOM

IK KRIJG GEEN VERBINDING. ALLEEN GEKRAAK! DIE KERELS MOETEN EEN STOORZENDER IN DE WAGEN HEBBEN!
NU!

KOM OP MET DIE POEN! EN HEEL VLUG!

?!!
CHEF! EEN WAGEN!
WRRROOAAR
JE HEBT ALTIJD VAN DIE LUI DIE OP SLAG RIJK WORDEN! EN WAT VOOR SLAG!

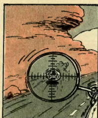

ROBBEDOES LINE

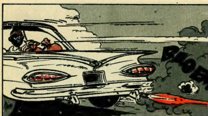

WEL VERDIKKIE, ZITTEN WE WEER TOT AAN ONZE NEK IN EEN RAAR ZAAKJE! WAAROM MOET ER ALTIJD IETS GEBEUREN ALS WIJ IN DE BUURT ZIJN!?
LEUK! NOU WORDT 'T PAS ECHT VAKANTIE!
STERKTE
DZZZ

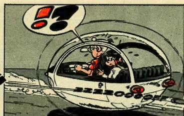

BORIS! WE WORDEN GEVOLGD! DOOR EEN HEEL GEK DING! MAAR 'T IS ZO SNEL DAT IK DE WIELEN NIET EENS ZIE DRAAIEN!
VLUGGER PAPA! WE LOPEN IN!

KLABAKKEN?
KAN ZIJN... ZE SCHIJNEN NIEUWE WAGENS TE PROBEREN, HEB IK GEHOORD!

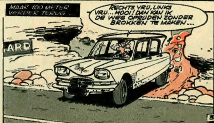

MAAR 'T MOETEN WEL BESTE WAGENS ZIJN OM EEN 47 MM-GRANAAT TE OVERLEVEN!

BOEM

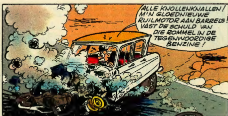

E... E... EEN GRANAAT! IK ZAG 'T ZUIVER, PAPA! HIJ KWAM UIT EEN UITLAATPIJP!

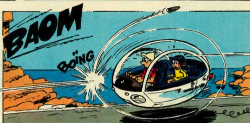

MAAR 100 METER VERDER TERUG...
RECHTS VRIJ, LINKS VRIJ... MOOI! DAN KAN IK DE WEG OPRIJDEN ZONDER BROKKEN TE MAKEN...
ARD

ROBBEDOES
NURSERY

BANG

ALLE KNOLLENKNALLEN! M'N GLOEDNIEUWE RUILMOTOR AAN BARRELS! VAST DE SCHULD VAN DIE ROMMEL IN DE TEGENWOORDIGE BENZINE!

AH! DE ROOK IS WEG! NOU RUSTIG MIKKEN... REKEN MAAR DAT ZE DEZE VOL OP DE MAAG KRIJGEN!

BAOM
BOÏNG

BRAOM

SMERIG KNALSAP!

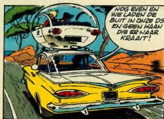

JAZEKER! EN DE JERRYCAN MET RESERVEBENZINE VLOOG IN DE ACHTERBAK UIT ELKAAR! ALCHIMIST!
?
SUPERFLOT

NIKS MEER TE ZIEN! JE HEBT ZE VAN DE WEG GEBLAZEN, BORIS!

GOED IDEE, VAN JE, MEISKE!... DOOR DIE ROOK NA DAT SCHOT KONDEN ZE TOCH NIET ZIEN WAT ZE DEDEN! MOET JE ZE ZO ZIEN KIJKEN!
4

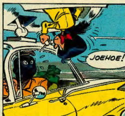

robbedoes FARGO

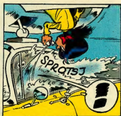

NEE, DE WEG ACHTER IS LEEG! 'T IS GEBAKKEN!

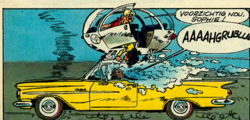

NOG EVEN EN WE LADEN DE BUIT IN ONZE DS EN GEEN HAAN DIE ER NAAR KRAAIT!

MOOI! OVER NAAR 'T VOLGENDE ONDERDEEL VAN 'T PLAN!
WAT WIL JE MET M'N PISTOOL MET SNELDROGEND SCHUIM??

BANG BANG BANG
?!

JOEHOE!

SPRQTSJ
!

VOORZICHTIG NOU, SOPHIE!
AAAAHGRUBLUB

KLAK

PAOM

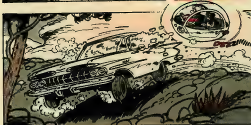
vervolg

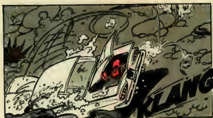

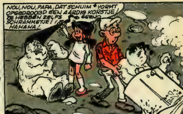

* ZIE: "SOPHIE EN HET PRATENDE BLOK"

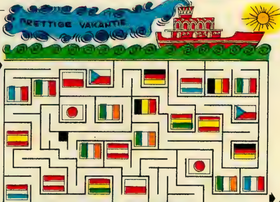

SPELEN met Dubbel, Dik en Dok

Guy BOLLEN • Cary Page

1

MAAK EERST DE AANGESTIPTE VAKJES ZWART. JE KRIJGT DAN DE DELEN VAN EEN PUZZEL DIE, OP DE JUISTE WIJZE INEEN GEPAST, EEN VERVAARLIJK DIERTJE TE ZIEN GEEFT!

2

3

VIER VAKANTIE-GANGERS MOETEN NEVENSTAANDE TRANSPORTMIDDELEN EERLIJK DELEN. KUN JIJ HET VIERKANT IN VIER GELIJKE DELEN SPLITSEN WAARIN STEEDS EEN VLIEGTUIG, EEN BOOT, EEN AUTO EN EEN TREIN VOORKOMEN?

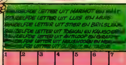

4

WELK DIERTJE HEB IK IN M'N KOFFER GEPAKT? HELP ME GAUW MET DE OPLOSSING!

VERVOLG SPELLETJES OP BLZ. 23

MINI MINI

DEVOS

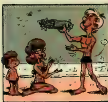

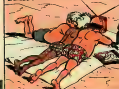

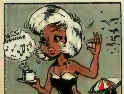

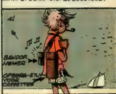

VROEGER NAM JE DE KOFFIE MET SUIKER EN MELK EN AL IN DE THERMOSFLES MEE. TEGENWOORDIG HEB JE ALLEEN NOG KOKEND WATER NODIG DAT JE MET BEHULP VAN GEVRIESDROOGDE, SUPERGECONCENTREERDE PREPARATEN OMZET IN KOFFIE, THEE, CHOCOLA, SOEP, PUDDING, BOUILLON, OF EEN SNELWERKEND LAXEREND MIDDEL!

OOK MEER HUIS-GEBONDEN COMFORT HOEVEN WE ONS AAN HET STRAND NIET TE ONTZEGGEN: DE MINI-ENERGIEBRON BRENGT VENTILATOREN, SCHEERAPPARATEN EN RUGKRABBERS ZOEMEND TOT LEVEN...

...AAN DE ANDERE KANT WORDEN DE TIJDELIJKE ONDERKOMENS NATUURLIJK WEL STEEDS GROTER, COMFORTABELER EN LUXUEUZER, EN DESONDANKS MAKKELIJK DEMONTEERBAAR EN VERVOERBAAR ...

...HET EINDE VAN VAKANTIE OF VAKANTIEDAG BEZORGT JE DE EXOTISCHE SENSATIE VAN 'N JUNGLE-SAFARI...

...ALS JE AL DIE VOOR JE COMFORT EN GENOEGEN NOODZAKELIJKE HULPMIDDELEN NAAR DE ONVERMIJDELIJKE AUTO DRAAGT, DIE TROUW EN ONVERVANGBAAR DE VAKANTIEGANGERS VERWENT ...

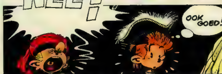
vakantie in Brogeland

FOURNIER

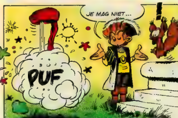

robbedoes FARGO

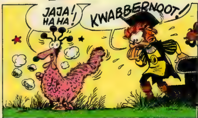

PFFF! OH WAT MOOI!...EEN BEELD! EN WAT VOOR BEELD! KRANKJOREM!
SPOT ER NIET MEE, KWABBERNOOT. DE MAKER HEEFT ER VAST EEN HEEL ERNSTIGE BEDOELING MEE GEHAD.

'T IS KRANKJOREM, MAAR TOCH WEL GRAPPIG!
HMPF!

MAAR DICHTBIJ, VERSCHOLEN ACHTER STRUIKGEWAS...
VRE...VREEMDELINGEN! MIFFCHIEN LACHEN FE HET BEELD WEL RECHT IN 'T GEFICHT UIT! DAT WORDT GRAPPIG!

WAT 'N SNOET! HOHOOO! NIET TE GELOVEN...
HMPFF!
'T IS WEL 'N GRAPPIG DING, JA!

PUF
JE MAG NIET...
!

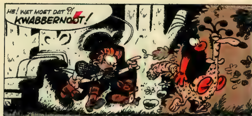

JAJA! HAHA!
KWABBERNOOT!

LO...LOMIG! EEN LOMIG... GEWELDIG!
HIHI!

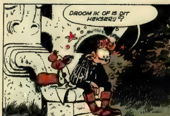

FO'N LIEVE LOMIG!
HAHA! JAJA!
TOK TAKADAK TOK TOKKETOK
?
HEE, WAT..?

vervolg

robbedoes
NURSERY

HE! WAT MOET DAT ?!
KWABBERNOOT!

NEE MAAR!
PFF! DIE KUNNEN WE NIET BIJHOU-DEN!

DROOM IK OF IS DIT HEKSERIJ ?

WAT IS DAT VOOR HARIG FIGUUR DAT KWABBERNOOT ONTVOERT EN 'M LOMIG NOEMT ?
HEMELTJE! HIJ LAAT GEEN VOETSTAPPEN NA, MAAR BLOEMEN!
DAT IS EEN SPOOR!

OP DATZELFDE MOMENT...
BIFU! BIFU! BIFU!
HULLEMEDULLEME! WAT IS DAT VOOR IETS, SCHNOKBUL ?

TOTVERTOLLE-ME! WAT IS DAT VOOR... VOOR DING ?!

EEN LOMIS, DAT IF EEN LOMIS, VRIEND EN TOEVERLAAT VAN HET EDELE RAF DER FNOKBULS
WAAR HEB JE DIE OPGESCHARRELD? IK DACHT DAT ZE UITGESTORVEN WAREN?
HAHA!
wat 'n lelijkerd!

ER WAREN TWEE VREEMDELINGEN BIJ HET BEELD VAN GRAFUF. EEN VAN HEN LACHTE EN GRAFUF VERANDERDE 'M IN EEN LOMIS.
KNOLLEMEDORUS! DE STAKKER!
TOK TOKETOK TAK TAKETAK

JIJ BLIJFT HIER, SCHNOKBUL. IK GA DIE ANDERE VREEMDELING HALEN!
ik ook

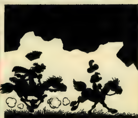

DIE BUITENLUI ZOUDEN, TOTVERTOLLEME, WAT VOORZICHTIGER MET KONING GRASUS MOETEN OMSPRINGEN. IEDEREEN WEET DAT HIJ ELK WEZEN DAT MET HEM SPOT, ONMIDDELLIJK VERANDERT... EN GELIJK HEEFT-IE, REUTEMETEUTELE!

ALS DAT BLOEMENSPOOR ER NIET WAS DAN...
?
WIE IS DAT?

GOEIEDAG, BENT U DE VRIEND VAN DIE STAKKER DIE VOOR HET BEELD VAN GRASUS WAAGDE TE LACHEN?
EEN PADDESTOEL!
?!
ROBBEDOES! WIE BENT U?
een eekhoorn!
??

IK HEET BIZU EN IK WOON IN KER BIZU... DA'S HIER VLAKBIJ.

GAAT U MAAR MEE. IK HEB EEN RECEPT DAT GRASUS' BETOVERINGEN ONGEDAAN MAAKT!
ECHT?

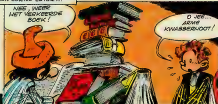

KER BIZU
JA JA, HAHA!

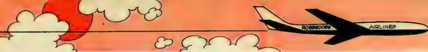

KOMT U MAAR MEE NAAR BOVEN...
ARME KWABBERNOOT!

BEGRIJP SCHNOKBUL NIET VERKEERD... DIE LOMIG HERINNERT HEM AAN DE WELVARENDE TIJD VAN ZIJN RAS!
MAAR U BEGRIJPT DAT IK ZIJN VREUGDE NIET DEEL.

DAT RECEPT STAAT ERGENS IN EEN OUD BOEK, MAAR WELK BOEK, HALLEMEDALLEKE?
ZOEK 'T ALSTUBLIEFT VLUG!

EEN UURTJE LATER...
NEE, WEER HET VERKEERDE BOEK!
O JEE... ARME KWABBERNOOT!

MAAR WEER EEN UUR LATER...
IK HEB HET! KNOLLEMEDORUS!
HA!

(1) BROGELANDSE HONINGWIJN.

*HUNNEBED: VOORHISTORISCHE BEGRAAFPLAATS ONDER ROTSBLOK.

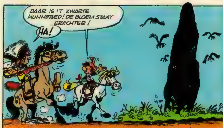
vervolg

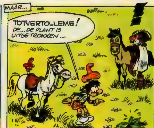

IK HEB DE CHUCHENN BIJ ME.

KWABBE... EUH... LO... LOMIG, ACHTER ONS AAN!
HAHA!
OP WEG, DOLLEMEKLORUS!

VREEMD .. WAAR IS DE SCHNOKBUL HEEN?
GEEN TIJD OM 'M TE ZOEKEN!

ALS WE DIE BLOEM MAAR VINDEN!

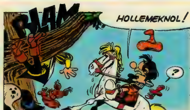

DAAR IS 'T ZWARTE HUNNEBED! DE BLOEM STAAT ERACHTER!
HA!

MAAR...
TOTVERTOLLEME!
DE... DE PLANT IS UITGETROKKEN...

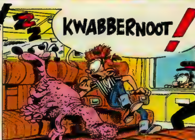
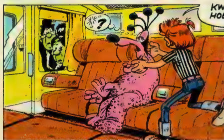
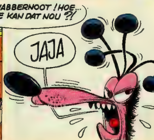

AL DIE BLOEMPJES VERRADEN DE DADER: DE SCHNOKBUL HEEFT DAT GEDAAN!
DAN MOETEN WE 'M VINDEN!

TJA, HIJ WIL ZIJN LOMIG NIET KWIJT...
MAAR IK WIL KWABBERNOOT TERUG! WAT DACHT JE WEL?

IS DAT HOL VAN 'M NOG VER ?
NEE, DAT NIET. WE...
HO KIJK UIT!

BLAM
HOLLEMEKNOL!
?

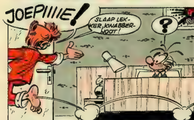

WA... WATTISER AAN DE HAND? WAAROM REMT DIE TREIN ZO BRUUSK?

WAAROM HEEFT U AAN DE NOODREM GETROKKEN?
DAAROM!

KWABBERNOOT!

?

KWABBERNOOT! HOE... HOE KAN DAT NOU ?!
JAJA

vervolg

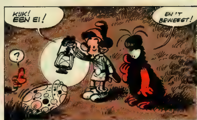
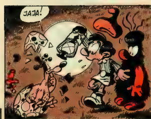

JAJA!!! BEN JE GEK ?!
M.. MAAR EUH...IK

LINK HOOR! ERREG LINK! ALLES IS GEREGELD, DE GIDS WACHT OM ZES UUR OP ONS EN JIJ MAAKT ME OM TWEE UUR WAKKER!
OEF!
EEN DROOM.

JOEPIIIIE!
SLAAP LEKKER, KWABBERKOOT!
?

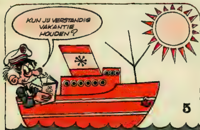
HIJ IS ECHT HARD AAN VAKANTIE TOE!

EEN DROOM?
MISSCHIEN...
MAAR...

VER DAARVANDAAN, IN HET HART VAN BROGELAND...
SCHNOKBUL! KOM 'NS KIJKEN! HALLEMEDALLEKE!

KIJK! EEN EI!
EN 'T BEWEEGT!
?

JAJA!

JE LOMIG IS SPOORLOOS MAAR HIJ HEEFT EERST NOG EEN EI GELEGD!
Ik snap er geen barst van!
SUPER! HAHA!
JAJA!
EINDE

Guy BOLLEN - Cary Page

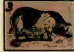

5

1. ALS JE WEINIG GELD HEBT, BLIJF JE DAN LIEVER THUIS DAN EEN "KNIJPTOCHT" MAKEN?	JA	NEE
2. TEGEN HET EIND VAN DE VAKANTIE KOMT DE BODEM VAN JE BEURS IN ZICHT. BREEK JE JE VERBLUF AF?	JA	NEE
3. RIJDEN JULLIE MET DE WAGEN IN TWEE DAGEN NAAR DE BESTEMMING?	JA	NEE
4. IN DRIE DAGEN OF MEER?	JA	NEE
5. ZIJN ETAPPES VAN 800 KM. OF MEER VOOR EEN AUTOREIS NORMAAL IN JULLIE GEZIN?	JA	NEE
6. GAAN JULLIE OP VAKANTIE NAAR PLAATSEN WAAR IEDEREEN IS GEWEEST OF HEENGAAT?	JA	NEE
7. DENK JE OP VAKANTIE AAN DE GAS- OF WATERKRAAN DIE NOG OPEN KAN STAAN?	JA	NEE
8. HEB JE GOEDE KENNISSEN OF VRIENDEN AAN EEN VAKANTIE OVERGEHOUDEN?	JA	NEE
9. ZITTEN JE KOFFERS VOL SPULLEN DIE JE NIET NODIG BLIJKT TE HEBBEN?	JA	NEE
10. NEEM JE ACHTERSTALLIG WERK MEE OP VAKANTIE?	JA	NEE
11. DENK JE TIJDENS DE VAKANTIE AAN WERK OF SCHOOL?	JA	NEE
12. NEEM JE JE ZORGEN MEE?	JA	NEE
13. HEB JE HUISDIEREN?	JA	NEE
14. ZOU JE JE VAKANTIE AAN DE ZUIDPOOL DOORBRENGEN ALS JE DE KANS KREEG?	JA	NEE
15. NEEM JE JE VAKANTIE LIEFST BUITEN HET "SEIZOEN"?	JA	NEE
16. BLIJF JE ALTIJD ZITTEN ALS 'T REGENT?	JA	NEE
17. LOOP JE DOMWEG MET ALLE EXCURSIES MEE?	JA	NEE
18. DOEN JULLIE AAN VAKANTIE OP AFBETALING?	JA	NEE
19. EET JE OP VAKANTIE UITSLUITEND "KOST DIE JE KENT"?	JA	NEE
20. VIND JE DAT EEN GEDEELTE VAN JE VAKANTIE BESTEMD IS VOOR "ZALIG NIETSDOEN THUIS"?	JA	NEE

6

M	O	E	R	O	S	T	R	W	E	
S	T		I	T	E	M	I	H	U	E
	R	I	S	E	B	N	E	G	E	L
	E	V	A	S	R	T	K	E	N	

DE NAAM VAN DE VELDSLAG KENNEN JULLIE ALLEMAAL, MAAR DE DATUM...? WELNU, DIE KUN JE VINDEN DOOR ONDERSTAANDE OPTELLING TE COMPLETEREN. IEDER FIGUURTJE IS EEN CIJFER; DEZELFDE FIGUURTJES ZIJN DEZELFDE CIJFERS. EN VIA DE DATUM VIND JE DE NAAM VAN DE VELDSLAG IN 'N WIP!

7

« Skylab » is eigenlijk het eerste Amerikaanse ruimteprogramma, dat op touw is gezet om het de mens op aarde direct beter te maken. De luchtledigheid en de afwezegheid van zwaartekracht bieden ongekende mogelijkheden om nieuwe technische procede's uit te testen, zowel op medisch als industrieel gebied, terwijl ook uiterst belangrijke gegevens met betrekking tot het ontstaan van onze planeet en het gehele zonnestelsel kunnen worden vergaard. De hulpmiddelen waarmee het « Skylab » ruimteprogramma wordt gerealiseerd, nemen we in een serie artikelen wat nader onder de loupe. Vandaag daarvan het eerste :

kijkjes en kiekjes in de ruimte: DATA 500 EL/70 HASSELBLAD

Op 3 oktober 1962 gaat er voor het eerst een Hasselblad fotocamera in een ruimteschip de ruimte in en sindsdien zijn deze apparaten niet weg te denken uit de uitrusting die de Amerikaanse ruimtevaarders op hun tochten begeleidt.

Al in 1941 bouwde Victor Hasselblad, geestelijke vader van de Data 500 EL-70, camera's voor luchtfoto's voor de Zweedse luchtmacht. Die apparaten werden in 1948 ingrijpend gemoderniseerd en zouden vijftien jaar daarna de ruimte en de maan voor de mens helpen ontsluiten.

De NASA technici en ingenieurs kenden de faam die de Hasselblad camera's op aarde hadden, maar het was ook voor hen nog maar de vraag of het materiaal ook in buiten-aardse omstandigheden dezelfde hoge kwaliteit van fotografisch materiaal zou opleveren.

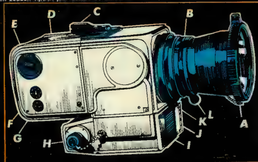
Al gauw werd tussen Houston en Goteburg (Zweden) dagelijks een stroom van brieven, telegrammen en telexberichten uitgewisseld. Ook specialisten (zowel Amerikaanse als Zweedse) staken in beide richtingen de oceaan over om of in Houston of in Goteburg van gedachten te wisselen.

Uit alle overleg en werk kwam ten slotte een enigszins gewijzigde versie van de Hasselblad 500 C tevoorschijn die op 3 oktober 1962 mee de ruimte inging.

De gehele wereld was opgetogen over de fantastische foto's die astronaut Walter Shirra na zes omwentelingen rond de aarde mee terugbracht (Mercury-Sigma 7).

In 1965 werden er maar even vijf solo-ruimtevluchten uitgevoerd waarbij steeds moeilijker en verantwoordelijker opgaven moesten worden uitgevoerd.

Daarna liep het Gemini-programma, waarbij steeds twee astronauten de ruimte in worden geschoten, van stapel. De foto's die tijdens dat programma van de aardbol werden gemaakt, schitterden op de voorpagina's en in de hoofdartikelen van alle belangrijke tijdschriften. Edward White klom als eerste Amerikaan uit zijn ruimteschip en maakte daarmee de eerste Amerikaanse ruimtewandeling. Hij was er zelf zo over

Een ruimteveteraan : de Hasselblad 500 EL-70 in zilveren huis, uitgerust met terugklapbare spiegel en een Zeiss Biogon lens (diafragma 1 : 5,6, brandpuntsafstand 60 mm). — A) Polarisatiefilter. - B) Instelknop lensopening. - C) Openingsknop magazijnhuis. - D) Magazijnhuis voor 70 mm films met dubbele perforatierand en vliesdunne ondersteuningslaag voor de lichtgevoelige lagen (ruimte voor 200 zwart-wit diapositieven of 60 kleuren diapositieven). - E) Spanhendel voor magazijn. - F) en G) Tellers voor benutte en nog overgebleven ruimte op de film. - H) Aansluiting voor afstandsbediening. - I) Afdrukknop. - J. Accuhuis (exterieur). - K. Afstandinstelling. - L) Instelling sluitertijd.

Neil Armstrongs eerste stap op de maan gefotografeerd door zijn kameraad Edwin Aldrin. Tas en lens van het apparaat werden op de maan achtergelaten.

MISSION: APOLLO 16
EVA: 3

LMP ACTIVITIES	EVA TIME
GEOLOGY STATION 11	1+30
Turn DAC off	
Read out LRV Displays	
Dismount LRV	
Panorama 1	
Get 500 mm Camera - · Stone Mt. - 20 photos · Kiva Crater - 15 photos · N. Ray - 60 photos	
Give 500 to CDR	
Take Far Polarimetric Photos - 3 part pans of N. Ray at each filter setting (Left, Center, Right) f:5.6/125/74	
	1+40
Near Polarimetric Photos	
Photo rocks at phase angles of 90, 110, 130 degrees at 7 ft. distance	

Een blaadje uit het omvangrijke « Lunar Surface Procedures » (LSP) dat de astronauten op hun ruimtetochten begeleidt. Op dit blaadje staat welke foto's Charles Duke (piloot van de maansloep van Apollo XVI moest némen na hun derde EVA (Extra Vehicular Activity: maanwandeling) en wel 1 uur en 33 seconden na hun vertrek als ze bij station 11 moesten zijn aangekomen.

opgetogen dat hij langer buiten bleef dan was voorzien. Misschien herinner je je nog de gesprekken die tussen hem en McDivitt werden gevoerd en later uitgezonden.

Zo vroeg Mc Divitt White op een zeker moment : « Kom 'ns wat dichterbij dan zet ik je op de foto. »

Even daarna vertelde « Houston Control » White dat hij als de donder moest maken dat hij naar binnen kwam omdat hij al veel te lang buiten « speelde ».

De Hasselblad camera « Super Wide C » met groothoeklens werd tijdens de laatste vier Gemini vluchten in 1966 uitgeprobeerd. Het toestel heeft een Zeiss Biogon lens met diafragma 1 : 5,5, een brandpuntsafstand van 38 mm en een beeldhoek van 90 graden. Met een camera van dit type gebeurde tijdens de vlucht van Gemini 10 het volgende kostbare grapje : astronaut Michael Collins liet tijdens een ruimtewandeling zijn camera met films en al uit z'n handen glippen. Hij deed nog verschillende pogingen het ding weer te pakken te krijgen, maar die waren alle tevergeefs. Hasselblad is daardoor de eerste fabriek die een eigen satelliet in de ruimte heeft rondvliegen. Volgens deskundigen kon de camera drie jaar rond de aarde blijven cirkelen maar moest dan in de bovenste luchtlagen van onze dampkring verbranden.

In 1968 was het Amerikaanse ruimteprogramma zo ver gevorderd dat een vlucht rond de maan kon worden gewaagd. Apollo VIII pakte de 400.000 kilometer naar de maan in 1968 als eerste aan. Met deze vlucht kreeg ook de 500 EL 70 zijn ruimtedoop. In de Apollo VIII waren maar liefst twee van deze gewijzigde standaard 500 EL camera's ingebouwd. Ze zijn uitgerust met Zeiss Planar lenzen met een diafragma van 1 : 2,8, brandpuntsafstand 80 mm. Verder waren er nog zeven 70 mm-filmcassettes aan boord en een telelens (Zeiss Sonnar 1 : 5,6 ; f : 250 mm).

In tien omwentelingen rond de maan maakte Apollo VIII vanaf een hoogte van slecht 112 kilometer prachtige, maar vooral waardevolle foto's van het maanoppervlak. Met behulp van deze foto's werden op aarde de kaarten getekend waarop de inzittenden van de latere maanlanders zich bij het vinden van hun landingsgebied op de maan zouden kunnen oriënteren.

In maart 1969 testten de Amerikanen, tijdens de vlucht van Apollo IX de maanlander, en fotografeerden de proe-

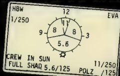
Een blaadje uit de « Crew EVA checklist », een beknopt « Spiekpapiertje » uit het dikke LSP. Dit blaadje is op de linkermouw van de astronauten bevestigd en geeft een beknopt overzicht van de te maken foto's zoals dat links op het blaadje uit de LSP gedetailleerd staat weergegeven.

STATION 11
030/5 2
179/4.6
NORTH RAY CRATER
50M
POLAR THEN DISCARD FILTER
NEAR POLAR
POLAR
360
FAR POLAR: •f5.6/125/74'
•1&2 - 3 PART PANS
1 FILTER SETTING
EACH PAN
NEAR POLAR, f5.6/125/7'
ROCKS
DS
COLLECT 4 ROCKS
130°
110°
90°
LMP-20
EVA 3
3/20/72
LMP LSP

De « boezemvrienden » van de astronauten : op hun borst de twee Hasselblad Electric Data Camera's met Hi-Speed Black and White (zwart-wit) film en Hi-Speed Color Exterior (kleuren) film.

DATA 500 EL/70

ven met een « 500 C » en een « SW C » (Super Wide C). Ook probeerden ze iets geheel nieuws : vier 500 EL-camera's werden op een collectieve sokkel gezet waardoor ze tegelijkertijd door een patrijspoort van het ruimteschip foto's konden maken. Met een tijdsluiter konden de vier camera's op precies hetzelfde ogenblik worden bediend. De gebruikte films : infrarood kleurenfilm ; infrarood zwart-wit film en twee normale zwart-wit films. Vooral voor de geleerden die zich over de gehele wereld met de toenemende water- en luchtvervuiling bezighouden, bleken de met deze came-

Een « Spiekpapiertje » op de camera's van de astronauten : de sluitertijden en lensopeningen die bij de verschillende posities ten opzichte van de zon moeten worden gerespecteerd staan erop aangegeven.

ra-batterij genomen foto's zeer belangwekkend.

De landingsplaatsen op de maan werden al weer met een 500 EL-70 gefotografeerd vanuit een maanlander die op 15 km hoogte boven onze vaste natuurlijke satelliet vloog, en een 500 EL-70 fotocam[illegible] met terugklapbare spiegel begeleidde [illegible]il Armstrong toen hij als eerste mens voet op de maan zette.

De vluchten met de volgende Apollo's werden steeds ingewikkelder, en de fotoapparatuur die op die vluchten meeging moest zich daarbij aanpassen om de wetenschappelijke opgaven die werden gesteld tot ieders tevredenheid te kunnen oplossen.

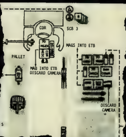

Tenslotte enkele cijfers met betrekking tot de foto-ruimtegeschiedenis : in 10 jaar ruimtevaart hebben 52 Hasselblad-camera's van vier verschillende types 23 ruimtevluchten gemaakt en zijn daarmee 31 astronauten van dienst geweest. Met 260 filmcassettes werden een kleine 32.000 foto's gemaakt. Hasselblad-camera's zijn zes maal op de maan geweest en tien apparaten zijn er op hun statief achtergelaten. Ze staan er nu nog, en wachten rustig tot de een of andere soevenierjager ze komt weghalen. Dus als je eens een paar dagen kunt missen...

Jean-Luc Beghin.

Hola ! Gauw terug naar de maansloep. Het derde uitstapje op de maan is alweer achter de rug. Twee van de drie camera's achtergelaten. De orders uit het LSP (zie hierboven) zijn duidelijk : « Discard Camera. » Alleen de films moeten mee terug naar de aarde.

Apollo is achter de rug. Leve het Skylab ! Hier het eerste Skylab-embleem ontworpen door de befaamde cartoonist Johnny Hart. Zijn helden uit de serie « Wizzard of Id » speuren aarde en ruimte af.

PAK EEN PRIJSJE MEE !

Een paar verkopers van Hasselblad-camera's hebben in totaal 85 presentjes ter beschikking gesteld van de lezers die een goed antwoord op onderstaande vragen weten te geven. De antwoorden op die vragen vind je in de tekst, dus al te grote problemen zul je op dat punt niet hebben. Zoek de antwoorden op, schrijf ze op een briefkaart en stuur die als de dolle bliksem naar : Robbedoes « Data EL-70 », Livornostraat 97, 1050 Brussel, zelfs als je in Nederland woont.

Zorg wel dat je kaart op 15 juni 1973 bij ons binnen is, want op die datum worden de winnaars via een objectieve greep in de stapel aangewezen. De vragen :

A : Hoeveel Amerikaanse ruimtevluchten vonden er in 1965 plaats ?

B : Hoeveel 70 mm filmcassettes waren er aan boord van de Apollo VIII ?

C : Hoeveel Hasselblad camera's zijn op de maan geweest en weer mee teruggenomen ?

VEEL SUCCES !

lunar caméra A B C

WEEKBLAD ● 36ste JAARG ● 52 BLZ 1834 7-6-1973 ● NEDERLAND Fl 1.
ABONNEES 90 CT

robbedoes

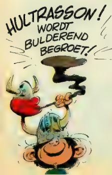
ROBBEDOES INTERVIEWT :
STEENDRUKKER ANTOON LAFEZ

VRIJ VEL VOOR SESE

LANGE AFLEVERINGEN :
HULTRASSON,
ATTILA,
BLAUWBLOEZEN

DE WONDERE WOESTIJN
NATASJA TERUG !

HULTRASSON! WORDT BULDEREND BEGROET!

Gargamel ziet de kans schoon om zich op de smurfjes te wreken...

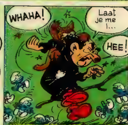

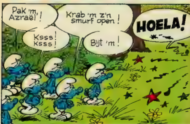
KOPPIGE SMURFEN en SMURFE KOPPEN

vervolg

Aan de Heer Dupuis

Geachte Heer Dupuis, hierbij de specificatie van de bijgesloten onkostenrekening zoals mij die werd overhandigd. Het leek mij gewenst het ontstaan van de verschillende kostenposten toe te lichten, gezien de korte duur van ons telefonisch onderhoud en het abrupte beëindigen daarvan uwerzijds.

Bij 1 : **Taxikosten.** De 504 kilometer verreden in een stadstraject mogen dan veel lijken, maar ik ben zo vrij u erop te wijzen dat alleen juffrouw Jannie wist waar Heer Flaters tante woont. Haar gebrekkige oriëntatiegevoel echter had enige omwegen tengevolge. Bovendien bleek het toegangshek tot de tuin van Heer Flaters tante gesloten, Heer Flaters tante afwezig en een slotenmaker vereist. Ook de slotenmaker woont nogal een eindje uit de buurt.

Bij 2 : **Slotenmaker.** Alleen de verplaatsingskosten die deze persoon heeft gemaakt zijn vergoed. De man moest namelijk na twee uur werken bij het licht van een zaklantaarn in de stromende regen toegeven dat 'ie een slot zoals dat op het hek van Heer Flaters tante nog nooit had gezien en dat hij het niet kon openkrijgen. Juffrouw Jannie, gelukkig, opende het met een haarpinnetje binnen enkele seconden.

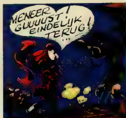
Bij 3 : **Huur Tractor.** Ons gerommel voor het hek haalde enkele omwonenden uit de slaap en hun bed. Voorzien van jachtgeweren, hooivorken en zeisen kwamen ze kijken wat er aan de hand was. Nadat wij ons probleem hadden uitgelegd heeft een boer zijn tractor gebruikt om Heer Flater te bevrijden. Hij wilde evenwel betaald worden voor het gebruik van een zware ketting en een grijper. Aan zijn prijs viel niet te tornen. Ik schreef al dat zijn metgezellen en hij bewapend waren.

Bij 4 : **Voorschot op herbouwkosten.** De neergehaalde muur moet worden herbouwd. De plaatselijk aannemer beloofde dat voor een schappelijke prijs te doen. Ik ben met die prijs accoord gegaan. De aannemer had een zeis.

Bij 5 : **Boete wegens burengerucht.** De opzichter van het, naast de tuin van Heer FLaters tante gelegen, kerkhof was aanwezig. Ik heb niet geprobeerd de raadsman van onze firma te bellen. De opzichter had een geweer.

Bij 6 : **Duivenvoer.** Ik kan me uw verwondering voorstellen, meneer Dupuis, bij het lezen van deze kostenpost. Ik ben echter zo vrij u erop te wijzen dat Heer Flater van de vakantie van zijn Tante wilde gebruik maken om haar duivenhok te restaureren. Daarvoor gebruikte hij een sneldrogende cementsoort waarvoor hij de samenstelling zelf heeft uitgevonden. Toen hij zijn restauratiewerkzaamheden had beëindigd merkte hij tot zijn verwondering en ontsteltenis dat de toegangsdeur was dichtgemetseld. Daar zijn hulpgeroep zonder uitwerking bleef, heeft hij een vreemde duif gelokt en aan de poot ervan een bericht voor ons bevestigd. Vervolgens heeft hij zich zes weken lang met rauwe maïs en duiveneieren in leven gehouden.

Onmiddellijk na zijn bevrijding liet Heer Flater ons zien dat hij gepoogd heeft een ei te koken met behulp van de zon en een loupe die hij toevallig in zijn zak had, maar aangezien de zon maar van 17.00 uur tot 17.05 uur in het duivenhok scheen, wilde dat niet te best lukken. Daar de zakken maïs in het duivenhok nagenoeg leeg waren bij

ZEG NIET :
Alle gekheid op een stokje
MAAR ZEG :
een polsstokspringer !

Heer Flaters bevrijding ; daar de omgetrokken muur de rest had bedolven, daar duiven toch ook moeten eten, daar de plaatselijke vogelvoerverkoper ook bij de omstanders was en een afschuwelijk scherpe hooivork in z'n hand had, om al die redenen hield ik het voor mijn plicht enkele zakken vogelvoer terug te betalen.

Uiteraard is er geen sprake van dat de Uitgeverij deze kosten vergoedt zoals u mij in het korte telefonisch onderhoud reeds hebt meegedeeld. De kosten neem ik voor mijn rekening, aangezien ik Heer Flater ongelukkigerwijs heb beloofd hem niets te laten betalen als hij wist waar de sinds enige tijd verdwenen plaat van de Heer Franquin zich bevond.

Wat betreft die plaat, meneer Dupuis, heb ik de eer u mede te delen dat die inderdaad is teruggevonden. Heer Flater had de plaat in de brievenbus zien liggen en, om ze niet verloren te laten raken, in een la van mijn bureau gelegd. Sinds de verdwijning van genoemde plaat heb ik geen tijd meer gehad om in mijn bureau te kijken, reden waarom genoemde plaat pas hedenmiddag weer teruggevonden werd.

Ik kan u verzekeren, meneer Dupuis, dat dergelijke voorvallen in het vervolg niet meer zullen voorkomen, en teken met de meeste hoogachting,

uw toegenegen boekhouder :

Petrus van Gestel.

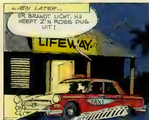
JA ! **We zijn dolblij dat we je vanaf volgende week de terugkeer kunnen aankondigen van die onvervangbare**

Guust

Kiki, Baard en Kale gaan eens kijken of Bill Lifeway ondertussen al nuchter is geworden...

baard & kale

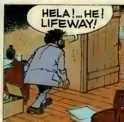

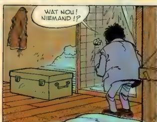

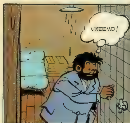

de dode duiker

WILL Tillieux

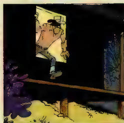

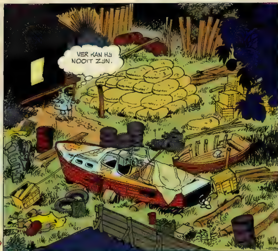

wordt vervolgd

BESTE ROBBEDOES

Van mijn kameraad...

Ik lees dat hartstikke goede jeugdblad Robbedoes pas een paar weken, en toch vind ik het heel fijn. Ik heb eens van mijn kameraad een dik pak oude Robbedoezen gekregen, en ik vond ze zo goed, en dus... Guust Flater kàn niet beter. Bollie en Billie is even goed als Guust. De Minimensjes is een leuk verhaal Beste Robbedoes mag u nooit laten verdwijnen De Wapens is leerzaam. Attila flauw. Yoko Tsuno : een pluim voor Leloup. Robbedoes Interviewt zouden er geen andere beroepen in besproken kunnen worden, zoals b. v. de politie ? Smurfen . kan niet beter. Ik zou nog willen vragen wanneer de Beverpatroelje en Buck Danny terugkomen ? Groeten en een pluim voor Fournier !

Stefan Nuyens,
Oudenaarde

We kiezen steeds weer andere beroepen, en hebben al iemand van de Spoorwegpolitie geïnterviewd. Maar bij dat soort beroepen ligt het soms nogal moeilijk : als superieuren erop staan dat ze bij het interview worden betrokken en de geïnterviewde betuttelen, laat Robbedoes het maar afweten. Van een spontaan, open interview kan er dan toch geen sprake zijn.. De Beverpatroelje zie je over een tijdje weer terug.

Belgische Strip Club

Wie op de hoogte van het hedendaagse stripleven wil blijven, oude weekbladen wil ruilen lid wil worden van de Belgische Strip Club B.S.C., kan schrijven aan : Ronni Dillemans, Wilde Heide 25, 2840 Haacht

Topper

Guust Flater vind ik altijd de topper, niet de gags maar de tekeningen, al zijn de gags soms om onder de tafel te kruipen ! Geheime Wapens is wel interessant, maar de tekeningen zijn flauw. Attila vond ik heel flauw, te ingewikkeld, en sommige namen zijn onuitspreekbaar (Z-14, pfff). Yoko Tsuno : waar haalt Leloup het vandaan ? Gelukwensen ! Koppige Smurfen en Smurfe Koppen is wel goed maar waarom maar op één bladzijde ? Ouwe Niek en Zwartbaard verflauwt, maar is toch nog goed Oom Wim kan er mee door. Foufi is flauw. Poesiclopedie is zeer interessant, maar Ford T en Kap. Bakbaard is wat flauw vooral de tekeningen Stany Derval is boeiend. Wladimir is soms heel goed, en soms zwak en soms begrijp ik er niets van. Bollie en Billie is, na Guust Flater, het beste. 1) Zijn er posters van Guust in het Nederlands ? 2) Waar blijft Poesie ? 3) Wanneer komen de Musketiers terug ? 4) En Buck Danny ? 5) Waarom is Sam zo flauw ? 6) Ik wil een poster van de Moppersmurf, maar hoe kan ik die betalen ? 7) Kunt u me nog een rubber Guust bezorgen ? 8) Hoe vindt u mijn tekening ?

Paul Verté, Brugge.

Peyo bezorgt ons elke week één smurfenplaat. 1) Ja. 2) Die leest Poesiclopedie. 3) Over een maand of zo. 4) Later. 5) Waarom vind jij hem flauw terwijl de meeste andere lezers hem niet flauw vinden ? 6) Er is geen aparte moppersmurfposter ; het geld voor een poster kun je op onze postrekening overschrijven. 7) Nee. 8) Niet verzorgd en onduidelijk. Je kunt het vast stukken beter.

Vuurpijl

Sinds de geboorte van Guust Flater in de Grote Stripwereld heeft hij zich als een vuurpijl omhooggewerkt en is aan de

top gekomen naast de oude veteraan Buck Danny en de nieuwere helden zoals Attila, Yoko Tsuno, Ouwe Niek (die verdrongen is door Zwartbaard), Sammy, Sophie, Foufi, Hultrasson (de vernieuwde Hultrasson is een afgang !), Stany Derval, Guus Slim, Baard en Kale, enz. Toet, Sam en Rammelbuik zijn een slechte bladvulling. Foufi : fantastisch hoe fijn deze strip is afgewerkt ! Leuk zijn die platen die over twee bladzijden gedrukt zijn. Zijn dit de afmetingen waar Kiko op werkt ? Kan Sammy niet in boekvorm verschijnen ? Wie helpt mij aan alle verzamelde Robbedoesnummers (behalve 61, 71, 100, 101), Baard en Kale 1, 2, 3, Ouwe Niek 5, 6, 12, Jan Kordaat 1, 3, 4, 5, Jerry Spring 1, 2, 7, 10, Chick Bill eerste serie, Collectie Junior 3 en 4, Flip Flink 3, 6, Mr. Barelli, Paul Panter, Robbedoes op Avontuur, Dick Bos 2de serie

Alex de Wolf,
Populierenlaan 32
Amstelveen (NH).

Sammy zal in boekvorm uitkomen.

Miniposter ?

Ik vind Robbedoes beter dan andere bladen. Het terugbrengen van oude verhalen juich ik toe, en mijn oudere broer ook. Guust en Bollie en Billie zijn de sterren aan het Robbedoesfirmament. Sammy, Yoko Tsuno en Stany Derval komen op de tweede plaats. Daarna volgen de Minimensjes, Smurfen, Oom Wim, Foufi en Hultrasson. 1) Op de voorpagina van nummer 1828 staat aangekondigd " Foufi met Miniposter " ; Foufi vond ik wel, maar die miniposter niet. 2) Waarom komen er niet meer leesverhalen in het blad voor ? 3) In hoeveel talen verschijnt Robbedoes ? 4) Zijn in de abonnementsprijzen de verzendingskosten begrepen ?

Eric Masphi !,
Oostakker.

1) Met miniposter werd bedoeld die plaat over twee bladzijden. 2) De meerderheid van de lezers krijgt liever tekenverhalen dan leesverhalen. 3) In het Nederlands en het Frans. 4) Ja.

Ongeluksgetal

Nummer 13 is een ongeluksgetal, hè ? Kijk maar eens op bladzijde 13 van nummer 1829, de titel van het verhaal van Yoko Tsuno.

Juffrouw Ooievaar,
Deurne

Tja, daar heeft die Zoef een steek laten vallen.

ABONNEMENTEN OP ROBBEDOES

België : 1 jaar 616 F ; 6 maanden : 308 F ; 3 maanden : 154 F.

Nederland : 1 jaar : Fl 46,80 ; 6 maanden : Fl 23,40 ; 3 maanden : Fl 11,70.

Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname : 1 jaar : Fl 50,80 ; 6 maanden : Fl 25,40 : 3 maanden : Fl 12,70.

Overige landen : 1 jaar : 780 F ; 6 maanden : 390 F ; 3 maanden : 195 F.

Nederland : gironummer 211714 van de Uitgeverij J. Dupuis, Industriestraat 13, Sittard.

België : P.C.R. 3621.59 van de Uitgeverij J. Dupuis, Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Een abonnement begint te lopen met het eerste nummer van de maand die volgt op de betaling, tenzij de abonnee dit uitdrukkelijk anders wenst.

Dit exemplaar van Robbedoes mag onder geen enkele vorm als commercieel uitleenobject worden gebruikt, tenzij met uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgever

Sammy en z'n vrienden worden niet warm ontvangen door de tegenstanders van El Presidente.

SAMMY

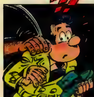

EL PRESIDENTE

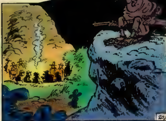
Berck • Cauvin

wordt vervolgd

Ouwe Niek en ZWARTBAARD

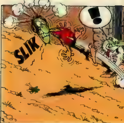

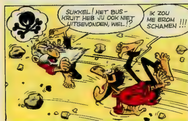
IN VLAMMENDE WOEDE

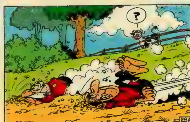
DOOR M. REMACLE

Zwartbaard en Bestevaar stichten maar brandjes om aan de kost te komen...

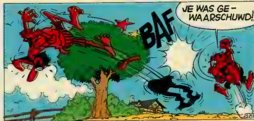

wordt vervolgd

ROBBEDOES INTERVIEWT:
STEENDRUKKER ANTOON LAFEZ

Zelfs bij een bedrijfsvergelijking met een heel kleine off-set drukkerij vrezen we dat het bedrijf van Antoon Lafez als verliezer uit de bus zou rollen. Lafez weet dat zelf drommels goed, maar hij houdt zich groot.
Toch is de tragiek van het worstelende familiebedrijfje, dat met kunst- en vliegwerk de zaak draaiende probeert te houden overduidelijk aanwezig : die hangt bij wijze van spreken als een vette zwarte wolk boven de enige drukpers die Lafez rijk is.

« Die pers is al een oudgediende, hoor. Die kan onderhand lezen en schrijven. 't Ding dateert nog uit het eind van de vorige eeuw, dus ga maar na. M'n vader heeft er nog heel wat mee afgedrukt. Zo rond de eeuwwisseling waren er massa's steendrukkerijen, met enorme persen. Die lui pikten natuurlijk de grote orders. Maar m'n vader, en ook ik toen ik er pas mee begon, konden de kleinere orders, die voor die groten niet interessant waren, meepakken en daar kon je de zaak goed mee draaiende houden. Van alles kregen we toen : visitekaartjes voor de grote heren, theateraankondigingen, folders voor musea, etiketten voor wijnflessen, wikkels voor alle mogelijke luxe spullen en wat weet ik nog meer. »

« De goede oude tijd ? »

« Voor ons toch zeker. Toen we eenmaal met die moderne persen begonnen was 't met de steendrukkerij gauw bekeken. »

« Waarmee houdt u die pers dan nu aan de gang ? »

« Met hetzelfde werk voor een deel. Dezelfde spullen die ik daarnet al heb genoemd. Alleen natuurlijk in veel, veel minder grote hoeveelheden. Enkele honderden stuks van dit, tientallen stuks van wat anders... visitekaartjes bijvoorbeeld, en voor het grootste deel voorbereidend werk voor de grote moderne drukkerijen. Wat we nogal vaak doen is bladen bedrukken met een achtergrondkleur waarop dan met andere persen een tekening wordt aangebracht. Daar draaien we er nog wel eens een paar duizend stuks van. Voor het overige is het allemaal klein spul. »

« Wat onderscheidt steendrukwerk van bijvoorbeeld offset ? »

« Och, het hele drukprocedé is wezenlijk anders. Het uiteindelijke steendrukwerk lèèft veel meer dan het moderne spul. Dat komt door de manier waarop de drukstenen worden geprepareerd. Steendruk is warm, persoonlijk, leeft en geeft iets aparts aan het drukwerk. Dat moderne drukwerk is wel mooi en knap uitgevoerd, maar het mist zo vaak karakter. »

« Zo te horen gaat 't de kant van kunstenaarswerk op. »

« Ja maar dat is 't ook. De preparatie van zo'n steen is enorm moeilijk. Je kunt er de tekening op verschillende manieren opbrengen, met behulp van verschillende technieken en verschillende materialen. Vroeger deed je dat ook. Je had 't ook nodig. Tegenwoordig gebruiken alleen kunstenaars die verschillende technieken nog. Ikzelf prepareer zelfs de eenvoudigste drukstenen niet meer zelf. Als ik al 'ns een nieuwe druksteen nodig heb, laat ik 'm maken. »

« Hoe werkt een steendrukkerij eigenlijk ? »

« Iedere steendrukkerij werkt natuurlijk op z'n eigen manier, maar wat ze allemaal moeten hebben is op de eerste plaats een speciale steendrukpers of lithopers en op de tweede plaats de drukstenen.

» Een steendrukpers zie je hier. In details zullen ze allemaal wel iets van elkaar verschillen, maar in principe heeft iedere steendrukpers een bewegende wagen waarop de druksteen en een niet bewegend gedeelte voor het te drukken papier. Voordat je gaat drukken leg je eerst de gewenste druksteen op de wagen, zorgt dat voldoende inkt en kleur aanwezig is, en je kunt beginnen. De druksteen beweeg je aan het begin van de pers onder een aantal cylinders met inkt of kleur door. Vervolgens gaat de steen onder een rakel door die de overtollige inkt eraf schraapt en komt dan bij het papier terecht waar de tekening op moet worden aangebracht. Maak je maar een enkele, of slechts een paar tekeningen, dan zul je het papier met wat meer zorg en wat meer "eigen inbreng" op de steen drukken. Je variëert de druk wat, probeert eens een ander soort papier en dat soort za-

« Meestal heeft elke steen een motief, maar er zijn ook stenen met

« Preparatie van een druksteen is erg moeilijk. »

« Waarom modernise

... diverse kleine motiefjes. »

« Kleurendruk ? Elke kleur een aparte steen. »

... ren ? M'n zoon wil de zaak niet voortzetten en ik heb 't kapitaal niet. »

ken. Bij grotere partijen zorg je alleen dat het papier op de juiste wijze op de steen komt, je gebruikt ook al wat goedkoper papier, en je houdt je inktvoorraad in de gaten. Dat is in grote lijnen wat er hier werkelijk wordt gedaan. »

« Maar de preparatie van drukstenen gebeurt dus niet hier ? »

« Nee, daar heb ik een mannetje voor. Maar veel krijgt-ie niet van me. Ik heb boven een voorraad van een paar honderd drukstenen en daar kan ik bijna alle zaken mee aan. »

« Bijna... »

« Ja, ja, natuurlijk loopt er wel 'ns een opdracht tussendoor waarvoor je geen passende steen hebt Dan pak ik een ouwe uit het magazijn en laat die opnieuw prepareren met het gewenste motief of de gewenste tekst erop. »

« En wat komt daarbij kijken ? »

« Daar komt nog tamelijk wat bij kijken. Ik zei straks al dat het prepareren van een druksteen niet makkelijk is. Daar komt nog bij dat, de steen zoals ik die hierboven heb niet meer te vinden is. De ideale steensoort voor steendruk werd namelijk gevonden in één bepaalde Duitse steengroeve : die van Solenhofen (een kleine honderd kilometer ten noorden van München - red.). Er bestond nog een andere groeve, daar vlakbij, waar ook goede steen kon worden gedolven, maar die groeve was al uitgeput toen de lithodruk werd uitgevonden Intussen is die groeve in Solenhofen ook uitgeput en een nieuwe is nog niet gevonden. We moeten 't dus doen met de stenen die er nu nog bestaan. »

« Is dat duurzaam, zo'n druksteen ? »

« Nogal, ja. De beste stenen zijn opgebouwd uit twee lagen : een hardere onderlaag die de druk die erop wordt uitgeoefend kan weerstaan en een zachtere druklaag die de inkt goed in zich kan opnemen. Zulke stenen gaan bij normaal gebruik een eeuwigheid mee »

« Tenzij er natuurlijk vaak andere tekeningen op moeten worden aangebracht. »

« Ja, allicht, maar een tekening die eenmaal is aangebracht haal je er alleen af als je geen andere mogelijkheid hebt. Als je bijvoorbeeld een steen hebt liggen waar maar een klein motief op zit, is er altijd nog wel ruimte om een ander klein tekeningetje in de vrije ruimte aan te brengen. Ik heb hier wel stenen liggen waar vier of zelfs vijf verschillende tekeningen op staan. Als je dat een beetje goed uitkient kan je zo in een druk een aantal orders tegelijk afwerken. Vroeger deden we dat ook geregeld. »

« Hoe wordt het motief nu precies op de steen aangebracht ? »

« Dat procedé is het belangrijkste onderdeel van de hele steendruk, omdat daar de kwaliteit van je drukwerk voor het grootste deel van afhangt.

» Allereerst moet je de steen heel zorgvuldig prepareren. Dat betekent wassen met zilverzand en water, en daarna bewerken met puimsteen en laksteen totdat het oppervlak zo glas is als een biljartbal. Daarna ga je greinen, dat wil zeggen een korrelige laag aanbrengen waardoor het materiaal waarmee je de tekening aanbrengt, krijt of inkt, goed op de steen kan pakken. De korrel kun je variëren : als de tekening met krijt wordt opgebracht kun je beter een grove korrel nemen, voor pentekeningen en fijne letters neem je een fijne korrel.

» Vervolgens breng je de tekening aan. Met krijt of met inkt, naar keuze. Er bestaan verschillende technieken om het materiaal op de steen te brengen, maar om dat uit te leggen zou een beetje te ver gaan.

» Als je dat achter de rug hebt, komt de belangrijkste fase : het drukklaar maken van de steen. Het komt er op aan de lijnen van de tekening of elk ander motief dat gedrukt moet worden, te vervangen door drukinkt en tegelijkertijd de rest van de steen zodanig te prepareren dat de drukinkt daar gewoon niet op pakt. Door nu, met een aantal zeer nauwkeurige bewerkingen die ik je verder zal besparen, de lijnen van het motief te doordrenken met een substantie die drukinkt opneemt en de rest van de steen met gom onontvankelijk voor drukinkt te maken krijg je uiteindelijk de steen waarmee je aan het drukken kunt slaan.

» De hele lithodruk berust dus op het verschijnsel dat de vette gedeelten de drukinkt opnemen en de met gom geprepareerde gedeelten de drukinkt afstoten Het is dus een heel simpel scheikundig verschijnsel. En dat natuurlijk in tegenstelling tot hoog- of diepdruk waarbij de tekening of "uit" een vlak wordt gehaald zodat ze boven de rest uitsteekt, of juist "in" een vlak wordt geëtst waardoor ze in de rest verzonken ligt. »

« Ik heb me 'ns laten vertellen dat ook drukstenen wel eens gegraveerd worden. »

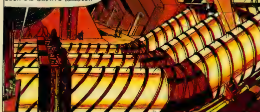
« Ja, dat klopt wel. Ik heb hierboven ook verschillende

LEES DOOR BLADZ XLIII ▶

Yoko is nu in de zaal geraakt waar de lava wordt gefilterd voordat hij in de buizen gaat...

YOKO TSUNO

wordt vervolgd

Wat denk jij van het riddertornooi van de nieuwe Jacky yoghurt?

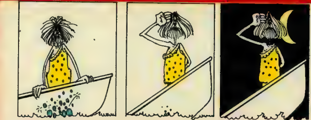

Vind je het niet leuk ? Die ruiters, de eretribune, de hofdames, de paarden, de stalknechten ... Dat kan je allemaal in mekaar zetten met de verpakking van de nieuwe Jacky yoghurt. Yoghurt vol sappig fruit : aardbeien, ananas, kersen of frambozen. Schrijf ons maar wat jij ervan vindt. Je mening is belangrijk voor ons. En vertel ons ook welk ander spel je zou willen bouwen. Stuur het aan dit adres : Jacky riddertornooi Postbus 40 - 2060 Merksem. Als bedankje stuurt Jacky je dan een klein geschenk. (Je naam en adres niet vergeten!)

Jacky

McCANN-ERICKSON

JAY 30

Deze week eens een VRIJ VEL voor twee jonge talenten die nog niet bekend zijn. Zij zoeken het nog niet zozeer in strips, maar in cartoons.

Sésé is het pseudoniem van Carlo Cools : geboren op 11 juni 1947 in Mol (prov. Antwerpen), leerde tekenen in Antwerpen en Hasselt, en nu reclametekenaar. Demiourgos, zijn scenarioschrijver, is op 23 februari 1947 in Stagira (Griekenland) geboren, studeerde filosofie en economie, en is eveneens reclametekenaar.

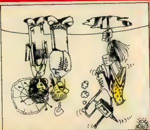
Dit is de kennismaking met een stel van wie je later beslist nog wat zult horen.

TRAM

kappekappekapp

DampeDampeDamp

Caramac

Caramac

Caramac

Caramac

Caramac

Caramac

Abracadabra...abracarama...
ik tover voor jullie een nieuwe lekkernij.
Anders dan chocola. Anders dan caramel.
... En caramachtig fijn!
Hokus pokus
Caramac...
open je en laat
ons allemaal
genieten van je
nieuwe smaak. 3F

EEUWIGE VAKANTIE MET HONDA !

Indien u 365 dagen per jaar in vakantiestemming wilt leven, is alles wat U nodig heeft ... een Honda bromfiets. Zelfs de rit naar de fabriek of naar school, doorgaans een erg vervelende karwei, wordt een pretje. Geen eindeloos wachten meer op de bus. Onbeperkt komfort en tijdbesparing. Om te gaan zwemmen, om naar een voetbal- of atletiekontmoeting te trekken, om de vrienden op te zoeken in de jeugdclub ! Om héérlijk te kunnen rondravotten met de vrienden, ver van het drukke gedoe van de grootstad. Met een Honda loopt U in de kijker ! Honda, het merk van de toekomst, het merk van de belangrijkste motorfietsenkonstrukteur ter wereld (één moto op drie, die waar ook ter wereld wordt verkocht, is een Honda). De Honda's zijn uitgerust met een honderd procent betrouwbare mekaniek, hebben een lijn die de meest verwende motorliefhebber doet watertanden en, als neusje van de zalm, een ongeevenaarde afwerking.

En verder ... is Honda sinoniem van veiligheid:

Een veilige motor, krachtige remmen, goed beschut tegen water en stof, volmaakte stevigheid, een elektrische uitrusting van degelijke afmetingen, een stel zijreflektoren, een uiterst soepele bediening ... Kies vandaag nog uw Honda : 11 verschillende modellen vanaf 7.980 F. (inkl. b.t.w.). Bekijk onze volautomatische modellen Amigo, Novio, Canguro, of nog de stevige Dax en Monkey of de nieuwe SS 50 Z (een bromfiets met het uitzicht van een echte moto !)... Keuze te over. Alle modellen mogen worden bestuurd vanaf 16 jaar.

Fijne, praktische tuigen, waar u zakgeld aan over houdt. Weet U dat een Honda-bromfiets voor minder dan 20 F. benzine verbruikt per 100 km ? Amper de prijs van een busretourkaartje ! (Als dat niet fijn is ...).

HONDA

waarborgt bovendien veiligheid !

BON bij terugzending van deze BON aan Honda Motor n.v., Wijngaardveld 1, 9300 Aalst ontvangt U ruim geïllustreerde dokumentatie over Honda-bromfietsen.

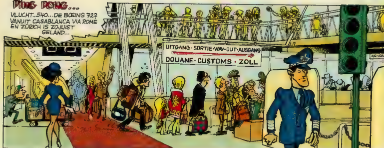
NAAM :

ADRES

CORVEN ● 343/1-A R

Natasja

DING DONG...
VLUCHT...540...DE BOEING 727 VANUIT CASABLANCA VIA ROME EN ZÜRICH IS ZOJUIST GELAND...
UITGANG · SORTIE · WAY-OUT · AUSGANG
DOUANE · CUSTOMS · ZOLL

ROTBAAN!

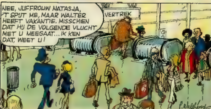

GODZIJDANK HEB IK NOU VAKANTIE...
HEJU!

WIL MENEER ZO VRIENDELIJK ZIJN DIE TAS OPEN TE MAKEN?!
W'ROM!?... IK BEN STEWARD! ZE HEBBEN AL GEKEKEN EN...

IK BEN DOUANEMAN EN IK ZAL NAKIJKEN! OPEN DIE TAS!
NU BEST!

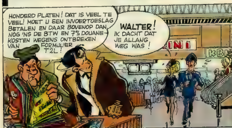

BWAH! MAAR GOED DAT OVER VUILE WAS GEEN BTW BETAALD HOEFT TE WORDEN! NOU DIE MAP DAAR!

NEE, JUFFROUW NATASJA, 'T SPIJT ME, MAAR WALTER HEEFT VAKANTIE. MISSCHIEN DAT HIJ DE VOLGENDE VLUCHT MET U MEEGAAT...IK KEN DAT, WEET U!
VERTREK

EN WAT ZOU DAT?! DIE PLATEN HEB IK GISTEREN IN FRANKFURT GEKOCHT! IS DAT VERBODEN!?

paniek in de lucht

WALTHÉRY • Louis XIV

vervolg

Natasja

(1) AANTAL EN VOLGORDE VAN TE SERVEREN MAALTIJDEN

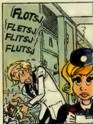
paniek in de lucht

WALTHÉRY • Louis XIV

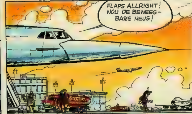

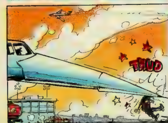

UITERAARD IS OOK IN DE COCKPIT WEL HET EEN EN ANDER WAARVAN DE WERKING MOET WORDEN GECONTROLEERD...

wordt vervolgd

● FREDDY TONDEUR

DE WOESTIJN EEN GEVAARLIJKE ZANDBAK

● DOUCHAN GERSI

FREDDY TONDEUR, deskundige op oliegebied, maakt talloze fotoreportages in de Sahara en het Midden Oosten. Hij is oprichter en voorzitter van een Club voor Onderwatersport-beoefenaars in Algiers en beoefent deze sport wanneer hij maar tijd heeft. In 1956 maakt hij een tocht vanuit Algiers naar de Rode Zee, dwars door de woestijnen. Hij maakt dan z'n eerste film en raakt verknocht aan de filmcamera. Vervolgens draait hij films in Frankrijk en op Kreta. In Libië speurt hij met de camera naar woestijndieren en legt hun manier van leven op het celluloïd vast.

DOUCHAN GERSI is Slovaak van geboorte, maar brengt het grootste deel van zijn jeugd door in Afrika. Op twintigjarige leeftijd wordt hij assistent van een filmproducer. Hij raakt verzeild op Nieuw-Zeeland en draait er een film over de laatste Maori's. Zijn eerste eigen werkstuk maakt hij bij de Apayao's, een koppensnellende stam op de Philippijnen. Vorig jaar nog is er van hem een lange film verschenen over de Hoggar-woestijn : 32.000 kilometer zand en modder tussen Tassili en Timboektoe.

Robbedoes : « Staat [illegible] woestijn [illegible] nog steeds voor [illegible] avontuur ? »

Tondeur : « Reken maar van yes ! Je vecht voortdurend tegen de hitte en de dorst. Ik hoorde bijvoorbeeld nog niet eens zo lang geleden over een jeep met zes mensen die ergens in Zuid-Libië waren gestrand. Twee dagen later werden ze gevonden : alle zes waren van dorst omgekomen. »

Gersi : « Ik zag ooit [illegible] een vogel op een zandduin neerstrijken. Een paar seconden later was [illegible] beest dood. Volkomen uitgedroogd. »

Robbedoes : « Hoe warm is [illegible] in de woestijn ? »

Tondeur : « Akelig warm. Vooral in de zomer. Dan is het er 82° in de zon en [illegible] air-conditioned [illegible] wagen nog altijd tussen de 48 en 50 graden. »

Gersi : « De hoogste temperatuur die ik heb meegemaakt was 82 graden. Ik moest [illegible] films in een kleine koelbox bewaren maar ze hadden desondanks van de hitte te lijden. Ik moest dikwijls de opnamen onderbreken omdat er iets aan de film zelf mankeerde. »

Robbedoes : « En hoe is het 's nachts ? »

Tondeur : « Als het donker is daalt de temperatuur uiteraard, maar bij 42 graden doe je toch geen oog dicht. Je zweet je een ongeluk. Je drijft er bijna op weg. En dat zweet stroomt dan in je neusgaten, in je mond. Tegen zes uur 's morgens val je dan eindelijk in slaap, maar eenvoudig van uitputting. En als tegen achten de zon weer opkomt ben je meteen wakker. »

Robbedoes : « En dan begint de strijd tegen de dorst weer ? »

Gersi : « Inderdaad, ja. Je loopt met een droge keel over [illegible] moordelijk deel van de Sahara waar notabene een plasje water van tweeënhalf miljoen vierkante kilometer onder ligt verscholen. »

Robbedoes : « Waar komt dat water vandaan ? »

Gersi : « Da's eeuwen geleden uit de lucht komen vallen in het Atlas-gebergte, is [illegible] tussen de rotsen blijven steken, langzaam naar beneden gezakt tot het op een laag stootte waar het zich kon stabiliseren. Zo is het zelfs mogelijk dat je nu nog water kunt drinken dat in de tijd van Karel de Grote naar beneden moet zijn gekomen. Maar dat water zal niet veel tegen de dorst doen : het is namelijk zout. »

Robbedoes : « Hoeveel liter water drink je per dag in de woestijn ? »

Tondeur : « Tien tot twaalf liter. Anderhalf liter daarvan verlaat [illegible] lichaam op de normale manier en de rest zweet je uit. »

Robbedoes : « En hoeveel liter kunt u in uw wagen meenemen ? »

Tondeur : « Honderd liter. Dat wil zeggen : zestig liter zoet water, twintig liter mineraalwater en twintig liter vruchtensap dat we eigenlijk als vitaminerijk vloeibaar voedsel beschouwen. »

Robbedoes : « Maar dat water en zo moet toch bij dergelijke temperaturen bijna aan de koken slaan ? »

Tondeur : « Het wordt inderdaad erg warm. Maar daarvoor moet je het ook afkoelen. »

Robbedoes : « En hoe krijgt u dat voor elkaar ? »

Tondeur : « Wel, je doet het water in een soort metalen veldfles, waar je in water gedrenkt toiletpapier omheen wikkelt. Dat hele zaakje zet je op het dak van je wagen en je rijdt zo een eind weg. Het water in het toiletpapier verdampt en verdamping veroorzaakt, zoals je weet, een zekere afkoeling. Op die manier slaag je erin de temperatuur van het water omlaag te duwen naar twintig graden. En water van twintig graden in een omgeving van vijftig graden of meer is praktisch ijskoud. »

Gersi : « Er hebben mensen zelfmoord gepleegd, weet u, toen ze beseften dat alles uit was. Ze hebben geen water meer, de urine brandt in je blaas, je krijgt overal krampen, je tong zwelt en plakt tegen je gehemelte. »

Robbedoes : « Is het niet mogelijk de behoefte aan water te verminderen ? »

Tondeur : « Dat is wel mogelijk. Je moet dan zouttabletten slikken. Zout lost op in de darmen en niet in de maag. Het dringt door in de weefsels en houdt er het water vast. Je moet die tabletten slikken als je langere tijd in de woestijn bent. Op [illegible] dag had ik ze niet ingenomen. Ik kreeg krampen en pijnscheuten door m'n benen. Dat was echt geen lolletje ! »

Gersi : « Het overleven in de woestijn staat of valt met water. »

Robbedoes : « En hoe zit het met eten ? »

Tondeur : « Maar één mogelijkheid : blikvoedsel. Ikzelf ben er niet zo'n voorstander van om je met woestijndieren in leven te houden.

● [illegible] de woestijn draait de eenzaamheid [illegible] koers aan te houden. Vaak denk je dat je op een plaats [illegible] Luchtspiegelingen ontstaan tien meter bij je [illegible]. Kaarten bestaan niet ; alleen vlakken, overgangen [illegible] van luchtfoto's. Je stippelt een koers uit en probeert [illegible] daaraan te houden. Maar het blijft oppassen geblazen, vooral na zandstormen. Als je verdwaalt is kans om [illegible] zeer gering.

Blikvoedsel prefereer ik, en dan beter weer een blik dan vis in blik. Niet dat ik niet van vis hou, maar de hitte, begrijp je. Groenten, aardappels en dat soort spullen heb je ook... »

Robbedoes : « Ook allemaal uit blik ? »

Tondeur : « Je moet wel, hè ! Verse groenten zijn er niet bij. Ik vond ooit eens wat klaver onder een groepje palmbomen. Och, man, een feest was dat. Ik heb lopen grazen als een koe, zo'n zin had ik in wat vers groen. De rest heb ik geplukt en met wat citroen aangemaakt. Dat slaatje heb ik opgegeten alsof het een [illegible] ik weet niet wat voor duur gerecht was. »

Robbedoes : « Waar u ook behoefte aan heeft is benzine. »

Gersi : « Ja, met brandstof moet je ook goed uitkijken. Soms heb je 600 kilometer lang geen mogelijkheid om je tanks te vullen. »

Tondeur : « Op het dak van de wagen heb ik constant een voorraad van 200 liter in jerrycans. Dan heb je natuurlijk je gewone tank van 75 liter en daarnaast nog een extra-tank van vijftig liter die ik speciaal heb laten aanbrengen. In totaal heb je dan 325 liter tot je beschikking. Zo'n duizend kilometer red je je daar wel mee. »

Robbedoes : « Welke problemen zijn er verder in de woestijn ? »

Gersi : Nou, laat 's kijken... we hebben [illegible] over de dorst gehad en over de hitte. Euh... ja, je hebt natuurlijk ook nog de woestijndieren die vaak levensgevaarlijk zijn. Op een bepaalde avond voel ik iets bij m'n voet krielen. Ik dacht dat ik door een vlieg of zo was gestoken, want het stikt in de woestijn van die beesten. Maar ik kijk en ik zie een zwarte schorpioen onder een steen wegduiken. »

Tondeur : « In Sebha, in de Fezzanwoestijn, hebben ze in 1966 83 sterfgevallen gehad, veroorzaakt door schorpioensteken. En die beesten duiken altijd 's nachts op, weet je. Als ze ook maar even in de brandende zon lopen, zijn ze dood. »

Robbedoes : « Hoe heeft u die schorpioensteek overleefd ? »

Gersi : « Dank zij een steen... maar een heel speciale. Hij lijkt wat op leisteen, is niet al te dik, wat vettig, maar niet poreus of zoiets. Die steen absorbeert het gif van de schorpioen. Hij blijft net zolang aan de wond plakken tot hij helemaal met het gif is verzadigd en valt er dan vanaf. »

LEES DOOR BLZ XXVIII ▶

FREDDY TONDEUR

DE WOESTIJN EEN GEVAARLIJKE ZANDBAK

DOUCHAN GERSI

FREDDY TONDEUR, deskundige op oliegebied, maakt talloze fotoreportages in de Sahara en het Midden Oosten. Hij is oprichter en voorzitter van een Club voor Onderwatersport-beoefenaars in Algiers en beoefent deze sport wanneer hij maar tijd heeft. In 1956 maakt hij een tocht vanuit Algiers naar de Rode Zee, dwars door de woestijnen. Hij maakt dan z'n eerste film en raakt verknocht aan de filmcamera. Vervolgens draait hij films in Frankrijk en op Kreta. In Libië speurt hij met de camera naar woestijndieren en legt hun manier van leven op het celluloïd vast.

Robbedoes : « Staat " woestijn " nog steeds voor " avontuur " ? »

Tondeur : « Reken maar van yes ! Je vecht voortdurend tegen de hitte en de dorst. Ik hoorde bijvoorbeeld nog niet eens zo lang geleden over een jeep met zes mensen die ergens in Zuid-Libië waren gestrand. Twee dagen later werden ze gevonden : alle zes waren van dorst omgekomen ! »

Gersi : « Ik zag ooit 'ns een vogel op een zandduin neerstrijken. Een paar seconden later was 't beest dood Volkomen uitgedroogd ! »

Robbedoes : « Hoe warm is 't in de woestijn ? »

Tondeur : « Akelig warm ! Vooral in de zomer. Dan is het er 82° in de zon en in je " air-conditioned " wagen nog altijd tussen de 48 en 50 graden. »

Gersi : « De hoogste temperatuur die ik heb meegemaakt was 62 graden ; ik moest m'n films in een kleine koelbox bewaren maar ze hadden desondanks van de hitte te lijden. Ik moest dikwijls de opnamen onderbreken omdat er iets aan de film zelf mankeerde »

DOUCHAN GERSI is Slovaak van geboorte, maar brengt het grootste deel van zijn jeugd door in Afrika. Op twintigjarige leeftijd wordt hij assistent van een filmproducer. Hij raakt verzeild op Nieuw-Zeeland en draait er een film over de laatste Maori's. Zijn eerste eigen werkstuk maakt hij bij de Apayao's, een koppensnellende stam op de Philippijnen. Vorig jaar nog is er van hem een lange film verschenen over de Hoggar-woestijn : 32.000 kilometer zand en modder tussen Tassili en Timboektoe.

Robbedoes : « En hoe is het 's nachts ? »

Tondeur : « Als het donker is, daalt de temperatuur uiteraard, maar bij 42 graden doe je toch geen oog dicht. Je zweet je een ongeluk... je drijft er bijna op weg. En dat zweet stroomt dan in je neusgaten, in je mond. Tegen zes uur 's morgens val je dan eindelijk in slaap, maar eenvoudig van uitputting. En als tegen achten de zon weer opkomt, ben je meteen wakker. »

Robbedoes : « En dan begint de strijd tegen de dorst weer ? »

Gersi : « Inderdaad, ja. Je loopt met een droge keel over 't

noordelijk deel van de Sahara waar notabene een plasje water van tweeënhalf miljoen vierkante kilometer onder ligt verscholen. »

Robbedoes : « Waar komt dat water vandaan ? »

Gersi : « Da's eeuwen geleden uit de lucht komen vallen. In het Atlas-gebergte is 't tussen de rotsen blijven steken, langzaam naar beneden gezakt tot het op een laag stootte waar het zich kon stabiliseren. Zo is het zelfs mogelijk dat je nu nog water kunt drinken dat in de tijd van Karel de Grote naar beneden moet zijn gekomen. Maar dat water zal niet veel tegen de dorst doen : het is namelijk zout. »

Robbedoes : « Hoeveel liter water drink je per dag in de woestijn ? »

Tondeur : « Tien tot twaalf liter. Anderhalf liter daarvan verlaat je lichaam op de normale manier, en de rest zweet je uit. »

Robbedoes : « En hoeveel liter kunt u in uw wagen meenemen ? »

Tondeur : « Honderd liter... Dat wil zeggen : zestig liter zoet water, twintig liter mineraalwater, en twintig liter vruchtensap dat we eigenlijk als vitaminerijk vloeibaar voedsel beschouwen. »

Robbedoes : « Maar dat water en zo moet toch bij dergelijke temperaturen bijna aan 't koken slaan ? »

Tondeur : « Het wordt inderdaad erg warm. Maar daarvoor moet je 't ook afkoelen. »

Robbedoes : « En hoe krijgt u dat voor elkaar ? »

Tondeur : « Wel, je doet het water in een soort metalen veldfles, waar je in water gedrenkt toiletpapier omheen wikkelt. Dat hele zaakje zet je op het dak van je wagen en je rijdt zo een eind weg. Het water in het toiletpapier verdampt en verdamping veroorzaakt, zoals je weet, een zekere afkoeling. Op die manier slaag je erin de temperatuur van het water omlaag te duwen naar twintig graden. En water van twintig graden in een omgeving van vijftig graden of meer is praktisch ijskoud. »

Gersi : « Er hebben mensen zelfmoord gepleegd, weet u, toen ze beseften dat alles uit was. Ze hebben geen water meer, de urine brandt in je blaas, je krijgt overal krampen, je tong zwelt en plakt tegen je gehemelte... »

Robbedoes : « Is het niet mogelijk de behoefte aan water te verminderen ? »

Tondeur : « Dat is wel mogelijk. Je moet dan zouttabletten slikken. Zout lost op in de darmen en niet in de maag. Het dringt door in de weefsels en houdt er het water vast. Je moet die tabletten slikken als je langere tijd in de woestijn bent. Op 'n dag had ik ze niet ingenomen. Ik kreeg krampen en pijnscheuten door m'n benen. Dat was echt geen lolletje ! »

Gersi : « Het overleven in de woestijn staat of valt met water. »

Robbedoes : « En hoe zit het met eten ? »

Tondeur : « Maar één mogelijkheid : blikvoedsel. Ikzelf ben er niet zo'n voorstander van om je met woestijndieren in leven te houden.

● In de woestijn drukt de eenzaamheid als een baal zout op je schouders. Vaak denk je dat je op een plas water loopt. Luchtspiegelingen ontstaan tien meter bij je vandaan. Kaarten bestaan niet ; alleen vlakken, overgenomen van luchtfoto's. Je stippelt een koers uit en probeert je daaraan te houden. Maar het blijft oppassen geblazen, vooral na zandstormen. Als je verdwaalt is kans op redding zeer gering.

Blikvoedsel prefereer ik, en dan beter vlees in blik dan vis in blik. Niet dat ik niet van vis hou, maar de hitte, begrijp je. Groenten, aardappels en dat soort spullen heb je ook... »

Robbedoes : « Ook allemaal uit blik ? »

Tondeur : « Je moet wel, hè ! Verse groenten zijn er niet bij. Ik vond ooit 'ns wat klaver onder een groepje palmbomen. Och, man, een féést was dat ! Ik heb lopen grazen als een koe, zo'n zin had ik in wat vers groen. De rest heb ik geplukt en met wat citroen aangemaakt. Dat " slaatje " heb ik opgegeten alsof het een ik weet niet wat voor duur gerecht was ! »

Robbedoes : « Waar u ook behoefte aan heeft, is benzine. »

Gersi : « Ja, met brandstof moet je ook goed uitkijken. Soms heb je 1000 kilometer lang geen mogelijkheid om je tanks te vullen. »

Tondeur : « Op het dak van de wagen heb ik constant een voorraad van 200 liter in jerrycans. Dan heb je natuurlijk je gewone tank van 75 liter en daarnaast nog een extra-tank van vijftig liter die ik speciaal heb laten aanbrengen. In totaal heb je dan 325 liter tot je beschikking. Zo'n duizend kilometer red je je daar wel mee. »

Robbedoes : « Welke problemen zijn er verder in de woestijn ? »

Gersi : Nou, laat 'ns kijken.. we hebben 't over de dorst gehad en over de hitte. Euh... ja, je hebt natuurlijk ook nog de woestijndieren die vaak levensgevaarlijk zijn. Op een bepaalde avond voel ik iets bij m'n voet tintelen. Ik dacht dat ik door een vlieg of zo was gestoken, want het stikt in de woestijn van die beesten. Maar ik kijk en ik zie een zwarte schorpioen onder een steen wegduiken. »

Tondeur : « In Sebha, in de Fezzanwoestijn, hebben ze in 1968 83 sterfgevallen gehad, veroorzaakt door schorpioensteken. En die beesten duiken altijd 's nachts op, weet je. Als ze ook maar even in de brandende zon lopen, zijn ze dood. »

Robbedoes : « Hoe heeft u die schorpioensteek overleefd ? »

Gersi : « Dank zij een steen... maar een heel speciale. Hij lijkt wat op leisteen, is niet al te dik, wat vettig, maar niet poreus of zoiets. Die steen absorbeert het gif van de schorpioen. Hij blijft net zolang aan de wond plakken tot hij helemaal met het gif is verzadigd en valt er dan vanaf. »

LEES DOOR BLZ. XXVIII ▶

El Haja veegt Ban-Ghe-Rikh flink zijn jasje uit...

FOUFO

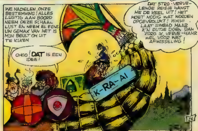

OM DE TONG VAN DE KALIEF

KIKO

wordt vervolgd

● De Sahara, kaal als die is, is het woongebied voor twee miljoen mensen. In de Libische woestijn is de bevolkingsdichtheid één inwoner op 100 vierkante kilometer. Je kunt honderden kilometers afleggen zonder een levend wezen tegen te komen.

VERVOLG VAN BLZ XXV

Robbedoes : « Waar kan je die steen vinden ? »

Gersi : « Zulke stenen vind je niet, die moet je maken. Er worden gemalen en gebrande botten voor gebruikt, die vervolgens worden gekookt met een aantal kruiden. Zulke stenen zijn trouwens niet na een keer " op ". Als je ze eerst in de melk legt en daarna een tijd in water, gaat het gif eruit en kun je de steen opnieuw gebruiken. »

Robbedoes : « Zo'n steen zou ik graag voor m'n verjaardag hebben. »

Gersi : « Dan zullen ze 'm toch in India moeten gaan halen. Ik heb 'm daar van een fakir gekregen. Sindsdien heb ik de steen altijd om m'n hals hangen als ik tochten maak. »

Robbedoes : « Nooit last met schorpioenen gehad, meneer Tondeur ? »

Tondeur : « Nee, in die zin tenminste dat ik nooit door zo'n beest ben gestoken. Ik heb niet zo'n steen als Douchan, dus moet ik het anders aanpakken. Voor ik 's nachts ga slapen, keer ik eerst alle stenen tien meter in de omtrek om. Ik heb zo ooit 'ns zeventig schorpioenen naar de hel getrapt. »

Robbedoes : « Grote ? »

Tondeur : « Een centimeter of twaalf. En al die beesten hebben hun eigen jachtterrein, weet je. Als je er dus een hebt gedood, heb je zeker een paar dagen rust, omdat een schorpioen pas na heel lang nadenken het gebied van een andere schorpioen zal binnengaan. Zodra ze in de gaten krijgen dat er een gebied leeg staat, is het natuurlijk gauw bekeken. »

Een woestijnvosje gefilmd door Freddy Tondeur.

Twee toeareg bij de wagen van Douchan Gersi.

Robbedoes : « Het is dus altijd uitkijken geblazen ? »

Tondeur : « Och, er zijn natuurlijk niet alleen maar gevaarlijke dieren in de woestijn, maar toch. Neem nou de slangen, de zandadder of een familielid daarvan, de gehoornde zandadder. Zo'n gewone zandadder is ruim een halve meter lang en kan zich razendsnel en zonder veel gestulf in het zand ingraven. Niet diep, maar net even eronder. Hij laat wel een spoor na, maar als er even een vleugje wind over het spoor heen gaat, zie je helemaal niks meer. Vanonder dat zand vandaan ziet hij alles wat er in zijn omgeving gebeurt. Z'n ogen steken namelijk net boven het zand uit en zijn zo klein dat ze gewoon tussen de zandkorrels verloren gaan. Zodra het dier een prooi ziet, kruipt het als een veer in elkaar, schiet op de prooi af en bijt toe. Daarna slokken ze hun prooi naar binnen. Ik heb verschillende opnames gemaakt van hagedissen die door een zandadder worden verschalkt

« Als je door zo'n beest wordt gebeten, is het uitkijken. Je sterft gegarandeerd als er niet als de bliksem een tegengif wordt ingediend. . tenzij je natuurlijk net zo'n steen als Douchan hebt... »

Tja, daar zie ik ook been in

Roger Simons.

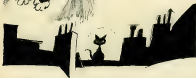
● De woestijn is ook wetenschappelijk gezien een eindeloos onontgonnen gebied. In de Libische woestijn is een skelet gevonden van een Sao, een voorwereldlijk dier. Allerlei dieren tarten de hitte en het gebrek aan water, en op de rode duinen groeien de steenbloemen.

poesieclopedie

Y van Y·Y WAT ZIE IK ?

In het stikkedonker zie je geen moer, laat staan een kat. Katten zien in het stikkedonker ook geen moer, laat staan een muis. Je hebt wel lui die beweren dat katten in het stikkedonker wèl een muis en een moer zien, maar bij die lui is een moer los. Om te zien heb je licht nodig, daar verander je geen moer aan.

Katten kunnen wel met minder licht toe dan mensen. In het halfduister zien ze zonder meer méér dan mensen omdat hun ogen met het flauwe licht van de sterren heel veel kunnen beginnen. Bovendien kunnen die katteogen tinten ultra-violet licht onderscheiden waarvan wij mensen alleen het bestaan weten, maar waarover wij verder in het duister tasten. Wij mensen zullen trouwens wel vaker in het duister tasten, want onze ogen zijn kwalitatief de slechtste van alle hogere zoogdierklassen. Veel slecht wordt er ook verteld over de ogen van rassiamezen. Een rassiamees zou altijd scheel moeten kijken. Vergeet 't maar, hoor. Kolder, uitgekraamd door mensen die best zelf rassiamees zouden willen zijn en 't niet verder hebben gebracht dan rassiavink. Toegegeven, sommige zenuwachtige siamezen willen in momenten van grote opwinding hun ogen wel 'ns nader tot elkander brengen, maar als een rassiamees permanent scheel kijkt, is dat een ernstig ooggebrek en geen raskenmerk.

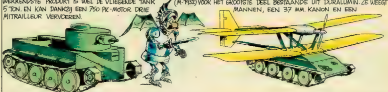
Katten gebruiken hun ogen vooral om mee te kijken (Woeha, 't is toch niet wààr !!), maar eventueel ook om te staren. Katten kunnen desnoods ùùùren naar iets staren. Ja, ook naar jou. Elk ander huisdier zal de ogen algauw neerslaan als je het recht in de kijkers kijkt. Een kat niet. Die kijkt jouw met plezier net zolang aan tot jij hem dubbel ziet en in paniek de dierenbescherming belt.

Chinezen zouden aan de pupil van katten kunnen zien hoe laat het is. Zoals bekend is de pupil van een kat heel smal als er veel licht is, en zo groot als een knikker bij weinig licht. Maar als jij je voor de tijd baseert op de pupillen van kattebeesten, loop je wel achter. Kom jong, geen mens loopt toch nog met een kat om z'n pols !?

In één enkel opzicht kun je in de pupillen van de kat wèl lezen hoe laat of 't is. Je moet de kat dan wel wat langer kennen, maar als het dier je bij thuiskomst dan ook poeslief of steels aankijkt, weet je dat-ie weer ergens een vaas of zoiets van tafel heeft gelopen. Je weet dan dat je in elk geval tè laat bent

geheime wapens en rare wapens • DEVOS

INTUSSEN WIJST WALTER CHRISTIE IN AMERIKA DE STEEDS ZWAARDER WORDENDE TANKS MET HUN STROEVE RUPSBANDEN EEN NIEUWE WEG. ZIJN **T3** HEEFT EEN NIEUW OPHANGINGSSYSTEEM WAARMEE DE TANK ZONDER RUPSBANDEN OP DE STRAAT KAN RIJDEN. TWEE STUKS WORDEN AAN RUSLAND VERKOCHT WAARUIT DE RUSSISCHE **T.34**'S WORDEN ONTWIKKELD. HET VERBAZINGWEKKENDSTE PRODUKT IS WEL DE VLIEGENDE TANK (M-1932) VOOR HET GROOTSTE DEEL BESTAANDE UIT DURALUMIN. ZE WEEGT 5 TON. EN KAN DANKZIJ EEN 750 PK-MOTOR DRIE MANNEN, EEN 37 MM. KANON EN EEN MITRAILLEUR VERVOEREN.

DAN BARST DE OORLOG '39-'40 LOS. BEHALVE DE IN POLEN INGEZETTE "STUKA'S" ZIJN ER IN HET BEGIN VAN DEZE OORLOG NOG BETREKKELIJK WEINIG WERKELIJK NIEUWE WAPENS IN GEBRUIK. TOCH MAAKT IN 1939 HET EERSTE STRAALVLIEGTUIG PROEFVLUCHTEN! EN IN '39 ONTSTAAT DE VORM VOOR EEN NIEUWE JACHT BOMMENWERPER DIE ENKELE JAREN DAARNA ENORME SUCCESSEN ZOU OOGSTEN...

PROTOTYPE J.87 "STUKA"

HEINKEL 178 - EERSTE VLIEGTUIG MET STRAALAANDRIJVING 1939

"LIGHTNING" P.38

DRUK

caesar

1
NOGAL ZENUWACHTIG VANDAAG, NIET?

ACH KOM, IK BEN NIET ZENUWACHTIGER DAN ANDERS!

DAN VERGIS IK ME ZEKER.

2
IK ZOEK ME AL EEN UUR LAM NAAR EEN ROLLETJE PLAKBAND. ZELFS EEN RUSTIG MENS WORDT DAAR ZENUWACHTIG VAN!

JIJ ZULT 'T WEL WEER OP EEN OF ANDERE ONMOGELIJKE PLAATS HEBBEN GELEGD!

U BENT ALTIJD ALLES KWIJT OMDAT U NIET NETJES BENT. DAT KANTOOR VAN U LIJKT WEL EEN ZWIJNESTAL!

EN WAAROM BEN JIJ DAN NOOIT OF TE NOOIT IN MIJN KANTOOR TE VINDEN? ZEG ME DAT NOU EENS, HMM?

WOUD-EZEL!
HIER LIGT 'T PLAKBAND! VLAK VOOR UW KOKKERD.

3

NOU KUNT U DAT PAPIERTJE OP 'T RAAM PLAKKEN. DAAR HAD U TOCH ZO'N ZIN IN, NIET?

IK HEB ER HELEMAAL GEEN ZIN IN, MAAR JE MOET TOCH WAT DOEN ALS JE WILT DAT ER VERANDERING IN KOMT!
MAAK JE NIET DRUK!
254

4

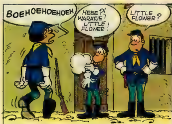
Tijdens de afwezigheid van de kolonel voert kap. Joyce het commando. En dat is niet leuk...

DE BLAUWBLOEZEN

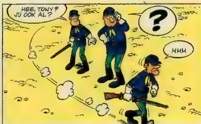

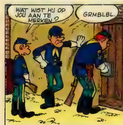

DE DESERTEURS

Lambil • Cauvin

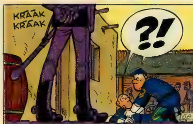

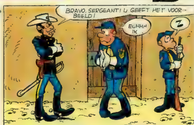

vervolg

DE BLAUWBLOEZEN

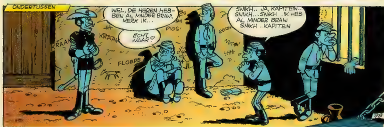

DE DESERTEURS

Lambil • Cauvin

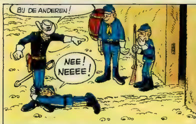

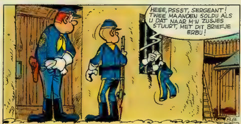

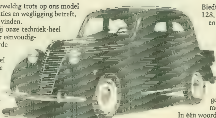

wordt vervolgd

Technisch bekeken doen sommige aktuele wagens denken aan onze modellen van 1948.

In 1948 waren wij geweldig trots op ons model 1100 B. Wat komfort, prestaties en wegligging betreft, kon men toen moeilijk beter vinden.

Sindsdien hebben wij onze techniek heel wat verbeterd. Wij denken er eenvoudigweg niet aan, nog verouderde opvattingen toe te passen.

En nochtans is dit wel het geval met heel wat huidige wagens. Wanneer u op het punt staat, een wagen te kopen van rond de 80.000 F, let dan vooral op het volgende.

Heeft hij voorwielaandrijving zoals de 128? Met voorwielaandrijving is de wegligging beter. Heeft hij schijfremmen op de voorwielen? Zij remmen beter en met meer nauwkeurigheid.

Heeft hij een dubbel remcircuit? Meer zekerheid; indien één circuit het begeeft, dan hebt u nog altijd het tweede.

Heeft hij een remkrachtverdeler? Deze vermijdt het blokkeren van de wielen.

Heeft hij radiaalbanden? Zij liggen vaster op de weg (en verslijten minder snel).

Heeft hij een alternator? In tegenstelling met de dynamo, wordt de batterij ook bij stationair toerental bijgeladen.

Kijk ook naar het komfort en de prestaties.

Biedt het interieur, zoals dat van de 128, ruim plaats voor 5 volwassenen en ... hun bagage?

Zijn de wielen onafhankelijk geveerd, om de oneffenheden van de weg beter te kunnen opvangen?

Heeft hij een servo-rem? Het remmen vraagt minder inspanning. Haalt hij 140 chrono en kan u urenlang tegen hoge snelheden rijden zonder gevaar te lopen de motor te vermoeien?

In één woord, beschikt de wagen over al deze kwaliteiten, die van de 128 de „wagen van het jaar" hebben gemaakt?

Bij de aankoop van een wagen doet u er goed aan, dit alles te overwegen. Een auto koopt u immers niet elke dag.

Interieur	*Veiligheid*	*Komfort*
80% van de ruimte voorbehouden voor de inzittenden en hun bagage.	*Dubbel remcircuit met remkrachtverdeler, wat het blokkeren van de AR-wielen uitsluit.*	*Servo-rem: sneller remmen met minder krachtinspanning.*

Fiat 128. Moderne techniek onder een moderne carrosserie.

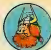

HHD 6317

Profiteer nu van de betalingsvoorwaarden van "Fiat Finance" en win tot 3% op uw gefinancierd bedrag.

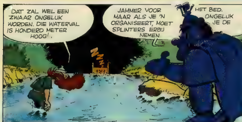
Dasgemaair en Paljasson hebben Hultrasson gevonden, en willen hem onschadelijk maken.

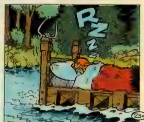
HULTRASSON

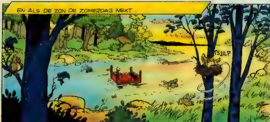

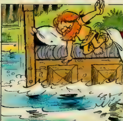

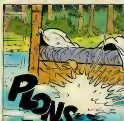

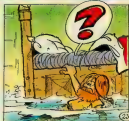

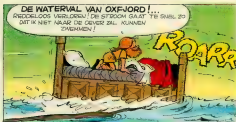

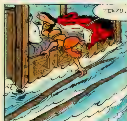

vikings drinken zich braaf

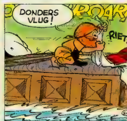
Vittorio • Tillieux

NOG MAAR EEN PAAR MINUTEN!..

ROARRRROOO

vervolg

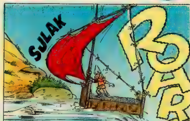

HULTRASSON

DE ZEEWIND WAAIT HIER HEEL KRACHTIG! DIE KAN ME REDDEN
ROAR

SJLAK
ROAR

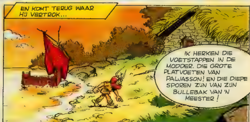
JAAA! JAAA! IK VAAR TEGEN DE STROOM OP!
ROARR

GERED!
ROAR
25a

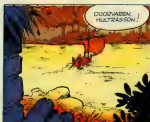
HULTRASSON VAART DE WEG TERUG, DIE HIJ SLAPEND HEEFT AFGELEGD.

EN KOMT TERUG WAAR HIJ VERTROK...
IK HERKEN DIE VOETSTAPPEN IN DE MODDER. DIE GROTE PLATVOETEN VAN PALJASSON! EN DIE DIEPE SPOREN ZIJN VAN ZIJN BULLEBAK VAN 'N MEESTER!

DAT SCHORREMORRIE STAAT OOK NERGENS VOOR!

DOORVAREN, HULTRASSON!

AHA, DE DRIE DENNEN! HIER MOET IK WEZEN!
25b

vikings drinken zich braaf

Vittorio • Tillieux

wordt vervolgd

Leef je kreatief uit met een cassetterecorder van ITT Schaub-Lorenz

Je kan de tofste platen van je vrienden opnemen, popmuziek van de radio of live met de mikro. Maar voor al dat kreatieve heb je robuust materiaal nodig.

ITT Schaub-Lorenz. Neem nu de cassetterecorder Studio 60. Die is stevig als geen ander. Metalen handvat. Metalen beschermrooster voor de luidspreker.

Met alles erop en eraan om perfekt op te nemen en weer te geven : toets voor gewone en chroomdioxyde cassette, pauzetoets, volume- en toonkontrole, automatische opnamekontrole plus batterijkontrole. Werkt op stroom, batterijen en zelfs op herlaadbare akku.

Alle mogelijke aansluitingen : extraluidspreker, koptelefoon, radio, platendraaier, bandopnemer, mikro en versterker.

En een rood lampje duidt het einde van de band aan.

Dat is Duitse degelijkheid !

Europa's keuze

P B&B 86870

BTV 71

ANTOON LAFEZ

VERVOLG VAN BLADZ XIII

gegraveerde stenen liggen, die we vroeger ook heel veel hebben gebruikt. De preparatie van die stenen is anders dan de gewone drukstenen. Gegraveerde stenen worden niet gegreind, maar ingesmeerd met een oplossing van zwavelzuur, waardoor de druklaag van de stenen omgezet wordt in gips. Daarover komt dan een gomlaag en dan wordt er gegraveerd De met gom ingesmeerde gedeelten stoten de drukinkt dus weer af en er blijft daarom alleen in de getrokken groeven inkt staan. »

« **Als je op zo'n gegraveerde steen een nieuwe tekening wilt aanbrengen, moet je natuurlijk veel langer slijpen voordat je de oude eraf hebt ?** »

« Nou, dat zal niet veel uitmaken. Je moet ook niet denken dat de groeven in gegraveerde drukstenen millimeters diep zijn. Integendeel : je voelt ze nauwelijks. Bij gewone drukstenen voel je natuurlijk helemaal geen reliëf, maar als je daar een tekening wilt wegslijpen moet je minstens zolang slijpen als op een gegraveerde steen. De inkt en de gom trekken namelijk een eindje in de steen en je bent dus echt niet klaar als je het bovenste laagje hebt weggehaald. Je moet nog wel even doorgaan. »

« **Over doorgaan gesproken, denkt u dit bedrijf nog lang draaiende te houden ?** »

« Och kom, tot m'n pensioen hou ik de zaak hier nog wel aan de gang. En wat er dan moet gebeuren zien we ook wel weer. Erg veel zorgen maak ik me daar nu niet over. Trouwens, wat helpt 't als ik me er zorgen over maak ? Ik heb dit bedrijf van m'n vader overgenomen. Ik ken alleen dit vak en omscholen is er op mijn leeftijd toch niet meer bij. Wat zal ik dan anders moeten ? »

« **Moderniseren ?** »

« Ach welnee, da's de moeite niet waard M'n zoon noch m'n dochter hebben geen zin de zaak voort te zetten, dus waarom zou ik me in de kosten steken ? Ik heb trouwens geen geld om te moderniseren Misschien dat ik ooit nog 'ns veel geld krijg als ik maar lang genoeg wacht tot die machine daar ant ek is. Maar dat maak ik toch niet meer mee. »

« **U heeft best kans dat die machine nou al dik geld waard is.** »

« Misschien wel, ja. Maar als een museum of een of ander verzamelaar het ding zou willen hebben moeten ze de vloer erbij nemen. Als je de pers uit elkaar neemt stort zij vast en zeker van ellende in elkaar. »

« **Hoeveel steendrukkers zijn er volgens u nog ?** »

« Geen idee. Hier in Brussel zitten er misschien nog zo'n twee, drie anderen. Maar ik geloof dat je het aantal steendrukkers in België op je vingers kunt aftellen. »

« **Nog één vergeten vraag : kun je met drukstenen in kleuren werken ?** »

« Natuurlijk. Je moet alleen voor iedere kleur een aparte steen nemen en zorgen dat je papier precies op de juiste plaats ligt want anders overlappen de kleuren elkaar.

» Maar kleuren zijn voor ons ook verloren. Het enige dat we nog wel doen is dus die achtergronden voor affiches drukken ; dat gebeurt gewoon met een vlakke steen zonder enige tekening of motief. Kleurendruk gaat op die moderne machines ook weer veel precieser en veel sneller »

Finaal in de hoek gedrukt.

Joop Feijtes.

Foto's : Jan Nackaerts.

De situatie ziet er vertwijfeld uit. Maar professor Manders probeert een middeltje...

ATTILA

VLIEGSPUL VOOR Z-14

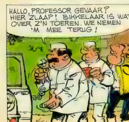

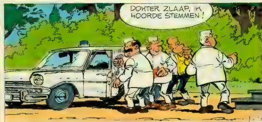

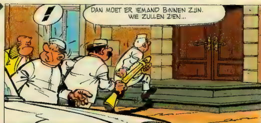

vervolg

!
DAN MOET ER IEMAND BINNEN ZIJN. WE ZULLEN ZIEN...

DOKTER! KIJK!
WE KUNNEN BETER INPAKKEN EN WEGWEZEN, DOKTER!
GOED IDEE, JA!
43A

HIER MOESTEN WE GEVANGENEN OPHALEN VAN DE KOLONEL.
IEDEREEN IN DE WAGEN!

IK ZIE DE KOLONEL NIET...
... EN DIE LUI SCHIJNEN ER VANDOOR TE WILLEN!

IK DUIK...
43B

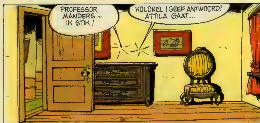
... EN LAND VLAK VOOR HUN NEUS.
VROEM

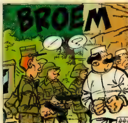
TE LAAT, DOKTER!
43B

DERIB - Rosy - Kornblum

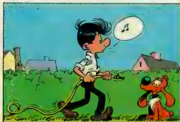

Bollie en Billie

ROBA

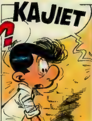

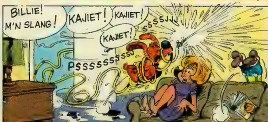

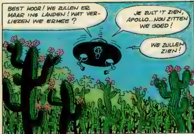

UITGEVERIJ J. DUPUIS, Zonen en Co. - Industriestraat 13, Sittard.
Livornostraat 97, 1050 Brussel

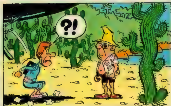

DOLENDE RUIMTEVAARDERS

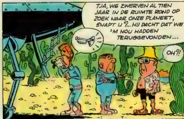

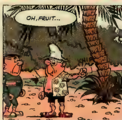

vervolg

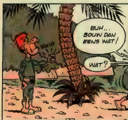

ROBBEDOES
RAILWAYS

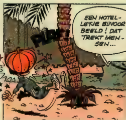

IK WIL WEL! MAAR WAT?
EUH... WEET IK VEEL... PROBEER IETS TE VERBOUWEN... DAT LEVERT GEWASSEN OP... EN FRUIT...

OH, FRUIT...

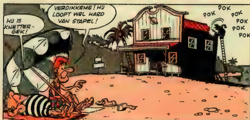

...GROEIT HIER IN OVERVLOED. ALS JE NIKS ANDERS WEET...
FLOP

EUH... BOUW DAN EENS WAT!
KNIP
WAT?

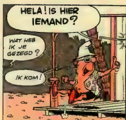

EEN HOTELLETJE BIJVOORBEELD! DAT TREKT MENSEN...

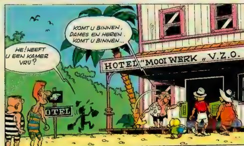

ER KOMEN VAST EEN MASSA TOERISTEN OP AF EN JE HEBT DAN GEEN TIJD MEER OM JE TE VERVELEN...
HMM... DENK JE?... GOED DAN!

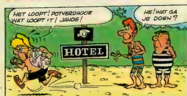
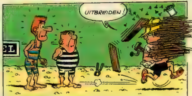

HOE IS 'T MOGELIJK, HÈ... OP AARDE IS IEDEREEN LIEVER LUI DAN MOE EN HIJ IS BLIJ DAT-IE WAT TE DOEN HEEFT!

HIJ IS KNETTERGEK!
VERDIKKEME! HIJ LOOPT WEL HARD VAN STAPEL!
POK POK POK POK POK POK

NOU, WAT ZEGGEN JULLIE DAARVAN?
NIET GEK! NOU ZOUDEN ER ALLEEN TOERISTEN MOETEN KOMEN!
OH! DIE LOPEN ER OVERAL ROND!
HOTEL

HELA! IS HIER IEMAND?
WAT HEB IK JE GEZEGD?
IK KOM!

HE! HEEFT U EEN KAMER VRIJ?
KOMT U BINNEN, DAMES EN HEREN. KOMT U BINNEN...
HOTEL "MOOI WERK" V.Z.O.
HOTEL

TJONGE! BELANGSTELLING GENOEG!
HIJ KAN ZE NOOIT ALLEMAAL ONDERBRENGEN!

HET LOOPT! POTVERDIKKIE WAT LOOPT 'T! JAHOE!
HE! WAT GA JE DOEN?
HOTEL

UITBREIDEN!

EN AL GAUW...
IN ELK GEVAL VERVEELT-IE ZICH NU NIET MEER!
NEE! EN DIE STROOM KLANTEN WIL MAAR NIET OPHOUDEN!
POK POK POK POK POK
IK HEB ER BIJNA EEN AF!
HEEFT U EEN KAMER?
HOTEL
STRAND
ZEE

IK VRAAG ME AF WAAR DIE IDIOTEN VANDAAN KOMEN DIE ZO'N GODVERGETEN PLANEET KOMEN BEZOEKEN...
IK WEET MAAR ÉÉN ENKELE PLEK...

WELKE DAN?
DE AARDE!
ALS IK 'T NIET DACHT!

DE AARDE!

vervolg

KO...KOMT U VAN DE PLANEET AARDE?

WIJ WEL, JA! U NIET DAN?

APOLLO! PAPIER! GEEF GAUW EEN STUK PAPIER!

GEK?

GEEN IDEE

ZO! WILT U HIER PRECIES OPSCHRIJVEN HOE WE BIJ DE AARDE KOMEN...JA, WILT U? VLUG DAN!

MIJN VRIEND EN IK ZOEKEN DE AARDE AL JAREN! WE WILLEN GRAAG TERUG...

BEST, IK SCHRIJF 'T WEL OP!

ZO! EERST RECHT OP DE POOLSTER AF...DAN RECHTSAF OP DE GROTE BEER AAN... BIJ DE STAART LINKSAF...

KORT DAAROP...

GOEDE REIS EN TOT ZIENS!

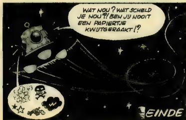
JAHOE!

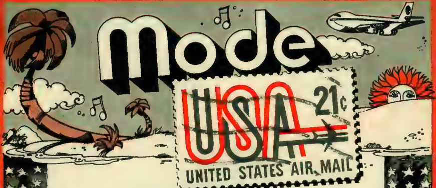

WIL 'T NIET MEER LUKKEN!?

DOODOP! PFF! NOU, NOU... VAKANTIE IS OOK NIKS!

De man is ongeveer een meter vijfenzeventig lang. De harde, koele blik in de ogen wordt door een zonnebril type "Air Force" voor smelten behoed. Zijn kleding onderscheidt zich niet van die van de meeste Europese binnendringers: een gekke dubbelrijer, blauwe das, grijze broek. In z'n linkerhand de onafscheidelijke diplomatenkoffer, in z'n andere hand een zware leren tas. Onder de arm een vreemde aluminium koker en om de schouder de rommeltas zoals iedereen die in Florida gebruikt: een reclametas van Eastern Airlines.

De man loopt, aldus gekleed, de hoofdstraat af bij een temperatuur van 35 graden in de schaduw. Hij probeert een sterk gesausde Amerikaan in brand te krijgen. Vervloekte kartonnen strijkertjes! Bijna maakt hij zich nijdig...

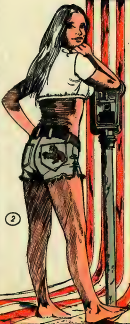

Wie is deze man? Wat komt hij hier doen? Is het een Russische spion? Een geheim agent van de C.I.A.? Een ijsventer die de toto heeft gewonnen? Nee. Niets van dat al. Die man is simpelweg ondergetekende!

Wat zoek ik in Florida? En dan nog wel even onopvallend ronddolend als een kerel die midden december de Scheveningse boulevard afloopt in een zwembroek en een surfboard op z'n hoofd. Een vriend van me had me gezegd: « Neem zo veel mogelijk tekeningen mee. Stop je tassen en koffers ermee vol. Kleren koop je hier. Die hoef je niet mee te nemen. Dat zou hetzelfde zijn als uilen naar Athene brengen. »

Best, ik zet m'n bagage bij m'n vriend neer en duik meteen een van de talloze boetiekjes langs de Cocoa Beach in. Een meisje in een gerafelde spijkerbroek en verder zonder iets... aan d'r voeten bekijkt me even meelijwekkend en begint dan aan "geval Beghin" te werken. Drieëntwintig dollar later is een ander mens ontstaan. Daar ga ik: afgebleekte jeans, Indiaanse sandalen en een veel te groot tee-shirt (dat hoort) met daarop een slagzin.

Met veel moeite weerhoudt ik mezelf ervan een surfboard te huren! Maar twee dagen later heb ik iets veel mooiers in m'n bezit: een lekker gebruinde huid die nu eenmaal bij een klimaat als in Florida hoort!

Mode

Tijdens die twee eerste dagen in Florida, waarin ik nogal wat in de diverse boetiekjes heb rondgescharreld (ik moest wel !), kreeg ik het idee wat te schrijven over de tegenwoordige " teener " mode in de U.S.A. Uiteraard heel wat anders dan m'n eeuwige vliegtuigen. Maar.. begrijp me goed. Het is niet de bedoeling een moderubriek te openen. Dat laat ik liever over aan mensen die verstand van mode en textiel hebben. Ik wil je alleen maar even attent maken op een paar toffe dingen die ik in Florida heb gezien en waarmee je in jouw vakantie misschien een hoop plezier van kunt hebben.

T-Shirts hoor je te groot te kopen. Natuurlijk versier je ze met slogans, hoofden, kreten en tekeningen. De tekeningen maak je uiteraard zelf. Je neemt een flink stuk karton waar je het deel van het T-shirt waar je de tekening op wilt hebben omheen spant. Met viltstiften met wasvaste inkt kun je de tekeningen makkelijk zelf maken. Eventueel kun je met " vet " potlood eerst even een schets maken. Met de viltstift moet je tamelijk vlug werken. Als je op treuzelt is er een dikke kans dat de stof de inkt opzuigt en vlekken krijgt

Toppers zijn T-shirts waarvan het onderste deel is

afgeknipt Leg wel even een zoom in de rand en haal er een stuk elastiek door of een fel gekleurd koord (2). De toppers zoals beschreven op tekening 22 en 23 zijn natuurlijk nog leuker.

Jeans zijn natuurlijk nog steeds je van het. Scheuren of te erge slijtplekken bedek je met een sterk contrasterend stuk stof. Desnoods knip je de pijpen af en laat ze maar aan rafelen (2) of je helpt je " jean " hierbij een beetje (18).

" Jeans " zijn overal goed voor. Je kunt er zelfs een tas van maken (24).

Opvallend, en dit is even terzijde, is in Florida het grote aantal racefietsen dat vooral door meisjes wordt bereden. In de garage van Gene Cernan (laatste man op de maan) zag ik drie van die apparaten staan : een voor hem, een voor z'n vrouw en een voor z'n dochter Tracy.

Voor fietswerk is mini natuurlijk erg praktisch (5 en 9). Ook een short die met een leuk stuk stof in minirok is vermomd doet 't op twee wielen goed (4).

Long is de algemene benaming voor de langere jurken uit de romantische kolonistentijd. De stoffen zelf zijn al . rijk aan motieven, maar niets belet je lintjes, stikjes en ruches aan te brengen ! Het resultaat (1-3-6-7-8-10) is verrassend leuk en de jurken kun je bij alle gelegenheden dragen.

Bij (3) zie je een " long " van een kleurige katoenen stof waarvan de onderkant voor een groot deel is bedekt met verschillende opstikrandjes. Bij (1) een lange jurk met " patchwork ", opgestikte, vierkante lapjes van verschillende kleur en verschillend motief. Bijzonder aardig zijn ook de lange of korte (11) Indiaanse jurkjes uit leer, wildleer of " peau de pêche ", versierd met stiksels of borduurwerk. Dan hebben we de poncho (21) en de kledingsaccessoires (12-13-14-15) die je even-

M'n eerste tekening op stof.

eens uit het genoemde materialen kunt maken. Van deze accessoires noem ik even speciaal de " Big Red ", een

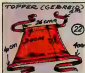

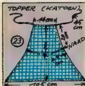

vulpen uit de jaren twintig die weer in de handel is gebracht en het " Mickey Mouse " horloge. " Patches ", kleine lapjes stof met tekst of tekeningetjes kun je natuurlijk overal op kwijt (19). En waarom zou je zelf geen super-originele " patches " maken ? Teken Billie, Bollie, de Smurfen of wie je maar wilt op een stukje stof. Knip de tekening uit, maar laat er een randje van een centimeter omheen zitten. Laat alle getekende lijntjes even onder de naaimachine doorlopen.

Knip de rand rond de tekening in (25) en vouw de ontstane deeltjes netjes naar binnen. Breng de tekening op de gewenste plaats aan, stik die losjes vast en naai je werkstuk tenslotte met een stevige steek op de juiste plaats (27).

" Staartjes " in je haren hou je natuurlijk op hun plaats met kleurig koord dat je overal kunt kopen (20).

Ik wens je veel plezier, inspiratie en vakantiegenot.

Voor inlichtingen, patronen of catalogi staan hieronder een paar adressen van zaken waar je met je beste Engels en je vragen wel terecht kunt.

Jean-Luc Beghin.

★ Simplicity Pattern Co. Inc. 200 Madison Ave. New York.

★ The Mc Call Pattern Company, 230 Park Avenue New York 10017.

★ Voor " Patches " : Roach Studios P.O. Box 182, Dept T 5, Worthington, Ohio 43085.

'Teen (tijdschrift) : Petersen Publishing Co., 8831 Sunset Blvd., Los Angeles Ca 90069.

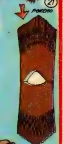
★ Canada : Dominion Simplicity Pattern Ltd. 120 Mack Ave Scarborough Ontario, Canada.

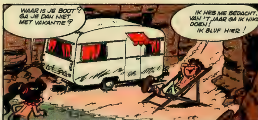

VAKANTIE BIJ HOOG.....

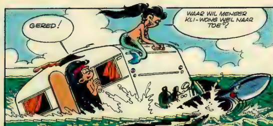

1

... LAAG WATER.

DE GIETER

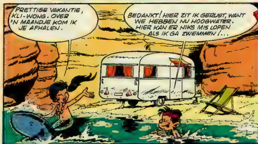

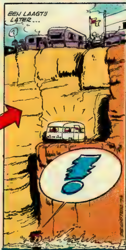

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

DE DUIVELS VAN DE ZEE, EN DE DUIVELSROG... ANGSTAANJAGENDE BIJNAMEN VOOR DE MANTA OF DE GEHOORNDE ROG. DE DIEREN BEREIKEN ONTZAGWEKKENDE AFMETINGEN EN VORMDEN IN VROEGER TIJDEN EEN ERNSTIGE BEDREIGING VOOR DE SCHEEPVAART...

DE BEESTEN KUNNEN NIET ALLEEN ZWEMMEN, MAAR NOG VLIEGEN OOK !..

LEVAILLANT BESCHRIJFT DE GEWELDIGE EXEMPLAREN VAN DEZE SOORT ALS EEN VAN DE EERSTEN. HIJ BEWEERT IN 1790 DIEREN VAN 15 METER LENGTE TE HEBBEN GEZIEN.
- "HORENS": BIJNA 1 METER
- MOND: (VOL TANDEN) MEER DAN 1,50 M.
- SPANWIJDTE: MEER DAN 10 METER.
- DIKTE: MEER DAN 1,80 M.
- GEWICHT: MEER DAN EEN TON...

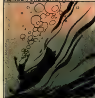
JE REINSTE "STUKA'S".

DIE VERDUIVELDE ROGGEN

SCENARIO : O. JOLY • TEKENINGEN : ROGÉ

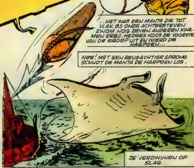
vervolg

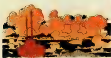

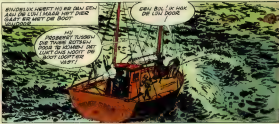

DE "SILVER SPRAY" VINDT ER WEER BIJ HET EILAND PACHECO. NIEUWE POGINGEN DIE WEER MISLUKKEN. NU HEDGES DIE GROTE "VLEES-EILANDEN" NIET KAN VERSCHALKEN, WIL HIJ PROBEREN EEN WAT KLEINER EXEMPLAAR TE BEMACHTIGEN...

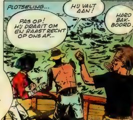

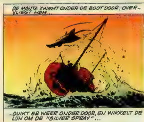
. MAAR SLEEPT DE BOOT NOG STEEDS IN SNELTREINVAART MEE... DE MANTA DUIKT, GAAT OP DE BODEM LIGGEN, SPRINGT DAN WEER RAZEND OP EN GESELT WOEDEND DE ZEESPIEGEL...

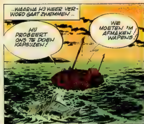

ROBBEDOES LINE

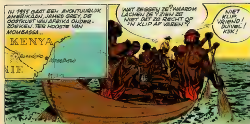

MAAR VOORDAT DE BOOT ZIJN KOERS KAN WIJZIGEN...
KLAMP JE VAST! WE KENTEREN.
VLAN
BANG
HET DIER HEEFT DE VOORSTEVEN VAN DE BOOT UIT HET WATER OPGELICHT, EN DE ONDERKANT ERVAN IN ELKAAR GERAMMELD. DAT ALLES GAAT GEPAARD MET EEN OORVERDOVEND GERAAS

DE MANTA ZWEMT ONDER DE BOOT DOOR, OVERVLIEGT HEM...
..DUIKT ER WEER ONDER DOOR, EN WIKKELT DE LIJN OM DE "SILVER SPRAY"...

..WAARNA HIJ WEER VERWOED GAAT ZWEMMEN..
HIJ PROBEERT ONS TE DOEN KAPSIJZEN!
WE MOETEN 'M AFMAKEN! WAPENS!

HET WORDT EEN STRIJD OP LEVEN EN DOOD!
PAW
PAW
PAW
ZE DOORZEVEN DE MANTA MET KOGELS TELKENS ALS HIJ OPDUIKT EN NADERT.

MAAR DE REUZENROG IS DUIVELS TAAI, TOT HIJ TENSLOTTE IN HET HART WORDT GETROFFEN. DE STOUTMOEDIGE DIERKUNDIGE NEEMT ZIJN BUIT MEE NAAR HET EILAND TOBOGA: HIJ WEEGT 3.000 KILO, IS ANDERHALVE METER DIK, EN MEET VAN VIN TOT VIN.. ZES METER.
EEN MOOI MUSEUMSTUK!

IN 1955 GAAT EEN AVONTUURLIJK AMERIKAAN, JAMES GREY, DE OOSTKUST VAN AFRIKA ONDERZOEKEN. TER HOOGTE VAN MOMBASSA..
KENYA
KILIMANDJARO
Mombasa
NIE
WAT ZEGGEN ZE? WAAROM LACHEN ZE? ZIEN ZE NIET DAT ZE RECHT OP 'N KLIP AF VAREN?
NIET KLIP, VRIEND! DUIVEL! KIJK!

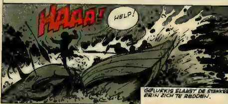

EEN VIS? HIJ HEEFT REUSACHTIGE VLEUGELS! NET EEN REUZENVOGEL... EEN ENORME VLEERMUIS!
DIE LEVERT 'N MOOIE PRIJS OP... ALS WE 'M TE PAKKEN KRIJGEN!

vervolg

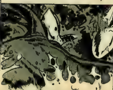

MAAR DEZE DUIVELSROG GAAT METEEN TOT DE AANVAL OVER, ZODRA DE HARPOEN ZIT. HIJ BEGINT HET WATER TOT SCHUIM TE SLAAN, JAAGT HELE GOLVEN DE PRAUW IN, EN SLAAT MET Z'N HORENS EEN ROEIER OVERBOORD.
HAAA!
HELP!
GELUKKIG SLAAGT DE STAKKER ERIN ZICH TE REDDEN.

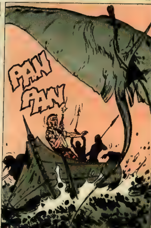

DAARNA ENTERT HIJ DE PRAUW EN PROBEERT HEM DE DIEPTE IN TE DUWEN...
JE REVOLVER, VRIEND! SCHIET!

EEN PAAR SCHOTEN EN LANSSTEKEN... DE MANTA LAAT DE BOOT LOS...
PAN
PAN
...OPNIEUW SLEEPT HIJ DE PRAUW IN EEN RAZENDE VAART ACHTER ZICH AAN...

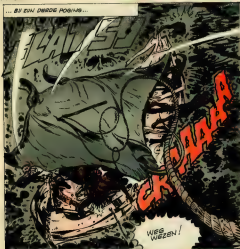

VOORTDUREND DUIKT HIJ OP GROTE DIEPTE... DE PRAUW GAAT MET DE NEUS ONDER, MAAR ZINKT NOG NET NIET.
VLUGGER HOZEN, OF WE ZINKEN!
EEN BIJL! LIJN DOORHAKKEN!
OPGEVEN? IK DENK ER NIET AAN!
DAN WEER ZWEMT DE MANTA IN VLUGGE KRINGEN ROND, WAARDOOR DE BOOT OM Z'N HOOGTE-AS GAAT TOLLEN.

PLOTSELING DUIKEN ER BIJ DE BOOT GRIJZE RAKETVORMIGE GEDAANTEN OP.
HAAIEN!
ZE RUIKEN BLOED! DE HEMEL STA ONS BIJ!

NU VALLEN DE HAAIEN DE MANTA AAN...
WANHOPIG PROBEERT DIE AAN DE OPENGESPERDE MUILEN TE ONTSNAPPEN.
KIJK UIT! HIJ KOMT OP ONS TOE!
HIJ LAAT ZICH OP ONS VALLEN! SCHIETEN!

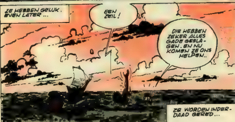

PAN
PAN
DE DUIVELSROG WINT HET DIT KEER VAN DE MENS...

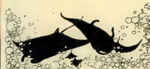

ROBBEDOES
RAILWAYS

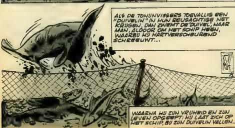

... BIJ ZIJN DERDE POGING...
WEG WEZEN!

DE PRAUW GAAT MET DE HELE BEMANNING DE DIEPTE IN.
EN HAAIEN VLAKBIJ! JE BRACHT ONS IN EEN MOOI PARKET!

GEEN NOOD, VRIEND! IK HEB DE LIJN DOORGEHAKT. DE DUIVELSROG IS ER VANDOOR, EN DE ZEETIJGERS ZITTEN ACHTER HEM AAN. HIJ IS 'N GROTERE PROOI DAN WIJ ..
MAAR WE ZITTEN VEERTIG KILOMETER UIT DE KUST. WAT DOEN WE NU?

ZE HEBBEN GELUK. EVEN LATER ...
EEN ZEIL!
DIE HEBBEN ZEKER ALLES GADE GESLAGEN. EN NU KOMEN ZE ONS HELPEN..
ZE WORDEN INDERDAAD GERED...

HET GROOTSTE DEEL VAN HET JAAR VORMEN DE MANTA'S EEN PAAR. HET WIJF(JE?) LEGT GEEN MILJOENEN EIEREN, ZOALS DE HARING. ZE BRENGT SLECHTS TWEE JONGEN PER JAAR TER WERELD, DAAROM ZIJN DE MANTA'S ZO ZELDZAAM. OPMERKELIJK IS OOK DE TROUW VAN DE MANNELIJKE MANTA'S ...

ALS DE TONIJNVISSERS TOEVALLIG EEN "DUIVELIN" IN HUN REUSACHTIGE NET KRIJGEN, DAN ZWEMT DE 'DUIVEL', HAAR MAN, ALDOOR OM HET SCHIP HEEN, WAARBIJ HIJ HARTVERSCHEUREND SCHREEUWT...
WAARNA HIJ ZIJN VRIJHEID EN ZIJN LEVEN OPGEEFT: HIJ LAAT ZICH OP HET SCHIP, BIJ ZIJN DUIVELIN VALLEN...

DE "DUIVELSROG" - HET SCHIJNT DAT SOMMIGE EXEMPLAREN TOT 5.000 KILO WEGEN! - HEEFT ZIJN NAAM TE "DANKEN" AAN HET FEIT DAT HIJ ZICH NIET GEDWEE MET HARPOENEN LAAT BESCHIETEN EN ZICH NIET GEWILLIG LAAT AFSLACHTEN. DAAR MOET JE WEL EEN DUIVEL VOOR ZIJN. HE?...

einde

■ Tekst : J. STOQUART ■ Illustratie : M. TACQ

De tijger met het verbrande oor

Sir Alec Mitchell stapte uit de wagen en ontvouwde direct zijn plompe zwarte paraplu om zich tegen de brandende zon te beschermen. Daarna wierp hij een keurende kennersblik op het paleis van de Maharadja van Gwapur.

« Mooi evenwichtig van architectuur », zei hij tegen zijn chauffeur.

Dit paleis was het veertiende dat Sir Alec in veertig dagen tijd bezocht. Hij begon er een beetje kijk op te krijgen en durfde ze met elkaar te vergelijken. Maar toen hij de grote toegangsdeur met aan weerszijden een schildwacht met tulband binnenstapte, vermoedde hij nog niet hoezeer hij zijn typisch Britse koelbloedigheid nodig zou hebben.

Alleen al de aankleding van gangen en zalen was voldoende om zelfs de meest nuchtere Brit in vervoering te brengen.

Waar je ook keek zag je opgezette dieren. Opgezet door een absolute kei in dat vak. De vertegenwoordigers van de junglefauna stonden erbij alsof ze je elk moment op het lijf konden springen en verscheuren. Sir Mitchell bekeek de verzameling zeer geïnteresseerd. Hij kwam hier tenslotte als koper: niet zozeer voor opgezette dieren, maar wel voor tijgerhuiden. Over gebrek aan aanbod hoefde hij zich niet ongerust te maken: de tijd waarin deze dieren beschermd moesten worden, lag nog ver in het verschiet.

Sir Alec maakte zich alleen wat zorgen over het feit dat een Maharadja die zelf jachttrofeeënverzamelaar was hem waarschijnlijk niets bijzonders wilde of kon aanbieden. Dat kostte zou — Sir Alec wist dat uit ervaring — hem dan weer een avond kijken naar Oosterse dansen en uitwisselen van beleefdheidsfrasen. Allemaal verloren tijd!

Maar Sir Alec had 't bij het verkeerde eind. Een zeerbedrukt kijkende Maharadja drukte hem de hand:

« De stemming is hier de laatste dagen beneden alle peil, sir Alec », zei de monarch zuchtend. « 't Is erg, heel erg. Die vervloekte tijger met het verbrande oor... »

Sir Alec begon weer hoop te krijgen. Een vervloekte tijger kan na een opwindende jacht een mooie huid opleveren.

« Ik hoop dat ik niet op een ongunstig tijdstip kom », zei hij op begrijpende toon.

« Ach, sir Alec, ik had een bijzonder goede dierenopzetter. De beste van heel India. Maar hij zal sterven... hij zal sterven... »

« Heel vervelend. Is hij ernstig ziek? »

« Integendeel. Hij verkeert in uitstekende gezondheid. Maar mijn raadgevers hebben hem ter dood veroordeeld. Oh, die vervloekte tijger... »

Nou begreep Sir Alec Mitchell er helemaal niets meer van. Maharadja's spreken de doodstraf over hun onderdanen gewoonlijk zelf uit. En wat had die tijger er nou mee te maken? Hij brandde van nieuwsgierigheid, maar als Engelsman in hart en nieren wachtte hij rustig af, ging op een stapel kussens zitten, dronk zijn thee en paste ervoor op geen indiscrete vragen te stellen. Toch hoefde hij niet lang te wachten. De Maharadja zat zelf te zeer met het geval in z'n maag.

« Het komt allemaal door die tijgerjacht. Gurdah, mijn dierenopzetter, zat voor me op de olifant. Ineens joegen m'n drijvers een prachtige tijger uit het gras. Een geweldig mooi beest. Ik had 'm recht voor de loop en wou net afdrukken toen Gurdah me op het lijf sprong. Hij sloeg de loop van m'n geweer omhoog en schreeuwde: « Nee, hoogheid! Die niet! » U kunt zich voorstellen hoe razend ik was. De tijger probeerde nog te springen maar verdween toen spoorloos. Ik liet Gurdah meteen daarna gevangen zetten... »

De rest liet zich makkelijk raden. Een man uit een lage kaste die zijn vorst aanvalt verdiende zonder meer de doodstraf in dit land. De koude rillingen liepen de Brit over de rug.

« Het erge is nu, sir Alec, dat Gurdah bijna een zoon van me kon zijn. Ik was erg op hem gesteld. Dat is ook de reden waarom ik hem niet zelf kon veroordelen. Dat is mijn grootste fout geweest. Ik had hem zelf moeten veroordelen en dan had ik nog tijd de reden voor zijn daad te weten te komen. En wàt voor reden... »

« Mag ik vragen welke reden hij had? »

« Ik zal het u vertellen. Ik hoorde het van mijn raadslieden. Op een goede dag was Gurdah op de vlakte aan het jagen. Ineens zag hij allerlei dieren in paniek vluchten. De vlakte stond in lichterlaaie en hij bevond zich onder de wind. Gurdah begon ook te rennen, maar het vuur was sneller dan hij, haalde hem in en zou hem hebben verzwolgen als daar niet ineens die brede, diepe rivier was geweest. Maar Gurdah kon niet zwemmen! Dan stond ineens een tijger met een verbrand oor naast hem. Het dier deed niks, want bij een gemeenschappelijke bedreiging zijn alle levende wezens één. De tijger liet zelfs toe dat Gurdah zich aan zijn vacht vasthield terwijl het dier de rivier overzwom. Nou vraag ik u, zou u toelaten dat het dier dat je het leven heeft gered voor je ogen wordt neergeschoten? Ach, als ik die geschiedenis zelf toch had gehoord... »

« Ik begrijp uw wroeging, hoogheid, maar u kunt Gurdah toch nog vergiffenis schenken? »

« Onze wetten maken dat onmogelijk, sir Alec. Morgen sterft Gurdah op de brandstapel... verschrikkelijk, verschrikkelijk!... »

Onder deze omstandigheden was er natuurlijk geen sprake van Oosterse dansen of luchtige beleefdheidsconversaties. Ook onderhandelingen over de prijs van tijgerhuiden waren taboe. Daarover spreken zou wel het toppunt van ongemanierdheid zijn geweest. Sir Alec ging naar de weelderig ingerichte vertrekken waarin hij logeerde. Maar natuurlijk deed hij geen oog dicht. Steeds weer gooide hij zich tussen de zijden lakens om. Steeds weer zag hij de brandstapel voor zich waarop Gurdah de volgende dag tot as zou worden gereduceerd. Tegen elf uur besloot hij tot een laatste poging de arme man te redden. Wetten of geen wetten, de Maharadja moest Gurdah genade schenken. Vastbesloten gaf hij een tik op de gong in zijn kamer.

De volgende dag rond het middaguur roffelden de doodstrommen in de gangen van het paleis.

Temidden van rozen en jasmijn rees de brandstapel grimmig op.

Daar kwamen de neger-dragers. Ze torsten een rode draagstoel waarop een kleine man ingesnoerd als een rollade: Gurdah. Hij zei geen woord, zat maar roerloos in z'n stoel en keek dom grijnzend voor zich uit.

Toen het hof hem in het oog kreeg, ging er een afkeurend gegrom door de rijen. De Maharadja zelf sloeg z'n handen voor het gezicht. Huilde hij? Dat zou niemand verwonderd hebben.

Sir Alec liet op bijzonder diplomatieke wijze zijn afkeuring merken toen het beslissende moment was aangebroken. Hij stond op en liep demonstratief naar zijn wagen. De eerste vlammen zochten al knetterend hun weg aan de voet van de stapel dor hout.

« Rijden, chauffeur », zei hij hard genoeg om het de Maharadja en zijn gevolg te laten horen.

« En, Gurdah, waar gaan we nou heen? » vroeg Sir Alec de kleine man naast hem op de achterbank van de auto.

Het mannetje antwoordde niet, maar greep beide handen van de blanke en overdekte die met kussen.

Sir Alec lachte. Het was niet zo moeilijk geweest van de Maharadja van Gwapur toestemming te verkrijgen de ter dood veroordeelde dierenopzetter te bezoeken. Bij die gelegenheid had sir Alec hem een scherpe naald, garen, een pruik en de huid van een pas gekeeld jong varkentje bezorgd.

Met die middelen en het stro uit zijn cel, kon Gurdah een sprekend op hem lijkende pop maken. Ook de leden van de paleiswacht en de dragers waren maar al te graag bereid geweest mee te helpen.

Het vuur van de brandstapel had een stropop verteerd. De Gurdah van vlees en bloed had zijn "laatste nacht" op de achterbank van Sir Alecs wagen doorgebracht.

« Waar gaan we heen, Gurdah? » vroeg Sir Mitchell weer.

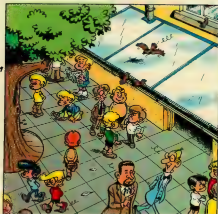
Aan de uitdrukking op het gezicht van de man merkte hij ineens dat Gurdah geen woord Engels verstond.

Maar het antwoord op de vraag was eigenlijk duidelijk. In hoeveel paleizen ligt er geen overvloed aan werk voor een dierenopzetter die zo goed is dat hij ook zichzelf zonder moeite kan opzetten?...

Geniale Olivier

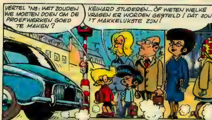
DEVOS

JUNI, MOOIE ZOMERMAAND...ZON, VAKANTIEPLANNEN, FLUITENDE VOGELS... MAAR OOK DE MAAND WAARIN LEERLINGEN DE BORST NAT MAKEN VOOR DE OVERGANGSPROEFWERKEN...

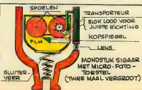

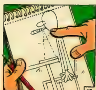

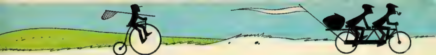

DIT IS EEN GEPREPAREERDE SIGAAR. IN HET MONDSTUK IS EEN MICRO-FOTOTOESTEL VERBORGEN DAT HIJ BIJ IEDERE TREK AAN DE SIGAAR EEN FOTO MAAKT. EN DAAR DE LENS STEEDS ONDER ZIT MAAKT HET DAN FOTO'S VAN DE PROEFWERKVRAGEN.

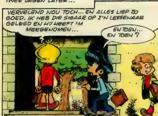
MAAR DE BELICHTING?
ER ZITTEN MAGNESIUM-KORRELS IN DE TABAK. DIE DOEN DIENST ALS FLITSLICHTJES!

IK ZIE DAT IK DE PEUK TE PAKKEN KRIJG, VERGROOT DE FOTO'S ...
...EN WIJ HEBBEN DE VRAGEN! DA'S GEWELDIG!

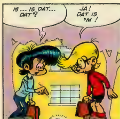
EN, OMDAT JIJ M'N BESTE VRIEND BENT, KRIJG JIJ DIE VRAGEN OOK!
DANK JE, OLIVIER!

TWEE DAGEN LATER...
VERVELEND NOU TOCH... EN ALLES LIEP ZO GOED. IK HEB DIE SIGAAR OP Z'N LESSENAAR GELEGD EN HIJ HEEFT 'M MEEGENOMEN...
EN TOEN... EN TOEN?

NOU, IK HEB DE HELE PRULLEMAND VAN KWEENIEWA DOORZOCHT MAAR DE PEUK LAG ER NIET IN!
OH! KIJK DAAR EENS!

IS... IS DAT... DAT?
JA! DAT IS 'M!

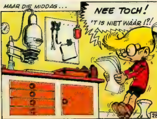
IK HERKEN 'M DUIDELIJK! DAT IS DE PEUK MET 'T FOTOTOESTEL! HOE KOMT DIE NU HIER?
WAT GEEFT DAT? WEES BLIJ DAT JE 'M TERUG HEBT!

DA'S WAAR! VANMIDDAG HEBBEN WE GELUKKIG VRIJ ZODAT IK DE FILM KAN ONTWIKKELEN!
JOTTEM!

IK HOEF JULLIE ER NIET OP TE WIJZEN DAT DE PROEFWERKWEEK IN AANTOCHT IS. ALS IK JULLIE WAS ZOU IK VANMIDDAG MAAR HARD BLOKKEN OM EEN FATSOENLIJK RESULTAAT TE BEHALEN!
DAT KRIJGEN WE OOK ZONDER BLOKKEN, MENEER KWEENIEWA!
In je boeken kennis zoeken!

MAAR DIE MIDDAG...
NEE TOCH!
'T IS NIET WAAR!?!

vervolg

EN, HEB JE DE VRAGEN?
DE VRAGEN?... MOET JE DAT ZIEN!

HEE... DA'S EEN ARTIEKEL OVER DE VOETBALWEDSTRIJD ALASKA-VUURLAND!

EN DIT? "HET BREIN ACHTER DE RONDE VAN FRANKRIJK"!... NEE MAAR ...

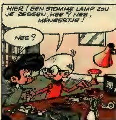
EN DIT DAN... DE HOROSCOOP VAN DE MAAND! LEEST KWEENIEWA DAT!?

TUURLIJK NIET! DE CONCIERGE HEEFT DIE SIGAAR GEPIKT EN 'M BOVEN EEN TIJDSCHRIFT OPGEROOKT!
IK DENK DAT IK MAAR EEN STUK GA BLOKKEN!

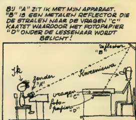
NEE! IK HEB MEER PIJLEN OP M'N BOOG!
WAT NOU WEER?
3A

HIER! EEN STOMME LAMP ZOU JE ZEGGEN, HEE? NEE, MENEERTJE!
NEE?

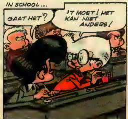
NEE!... DIT IS EEN MICRO RÖNTGEN-APPARAAT!
GLOP!

BIJ "A" ZIT IK MET MIJN APPARAAT. "B" IS EEN METALEN REFLECTOR DIE DE STRALEN NAAR DE VRAGEN "C" KAATST WAARDOOR HET FOTOPAPIER "D" ONDER DE LESSENAAR WORDT BELICHT!
reflector "B"
Ik
zender "A"
Kweeniewa
vragen "C"
foto-papier "D"

RÖNTGENSTRALEN GAAN OVERAL DWARS DOORHEEN... DOOR DE PLANKEN VAN DE LESSENAAR HEEN BELICHTEN ZE HET FOTOPAPIER MET DE VRAGEN. NA SCHOOLTIJD HAAL IK HET FOTOPAPIER WEG EN... GEPIEPT!
OLIVIER! JE BENT DE NIEUWE EDISON!

IN SCHOOL ...
GAAT HET?
'T MOET! HET KAN NIET ANDERS!

EN? HEB JE 'T TE PAKKEN?
WAT DACHT JE!? EN 'T WORDT NOG AUTOMATISCH ONTWIKKELD OOK!
3B

robbedoes FARGO

BARST! HIELD-IE NET Z'N HAND OP HET BLAADJE!
JAMMER! PLAK GAUW EEN NIEUW STUK PAPIER ONDER DE LESSENAAR!

ZOU 'T NOU LUKKEN?
JA! HIJ SCHREEF TOEN IK DE OPNAME MAAKTE!

NEE! NOU STAAT ER EEN KRUISWOORDPUZZEL OP! HEBBEN LERAREN DAN NIKS ANDERS TE DOEN!?
NOG EENS PROBEREN!

DE DAG DAAROP...
DE VOETBAL-TOTO!
NIET TE GELOVEN! DAT MOET DE DIRECTEUR WETEN!

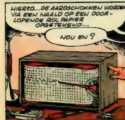

DIE AVOND...
EN? HEB JE ZE? IS 'T GELUKT?
NEE! HIJ WAS DICTEE'S AAN HET NAKIJKEN!

DAN ZIJN WE ERBIJ! NOU ZEG, JE WORDT BEDANKT!
NIET ZO VLUG OPGEVEN! IK HEB NOG WAT ACHTER DE HAND!
4A

ZIE JE DEZE PEN?... DAT IS ONZE REDDING!
MAAR DIE IS VAN KWEENIEWA!

'T IS PRECIES DEZELFDE, ALLEEN ZIT ER EEN MICRO-SEISMOGRAAF IN!
EEN SEIWATTE? WAT ZIT ERIN?

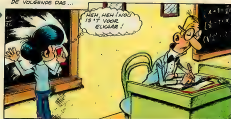

EEN SEISMOGRAAF! DAARMEE KUNNEN ZE AARDSCHOKKEN REGISTREREN! KOM MAAR 'NS!

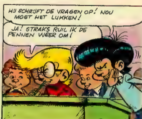

HIERZO... DE AARDSCHOKKEN WORDEN VIA EEN NAALD OP EEN DOORLOPENDE ROL PAPIER OPGETEKEND...
NOU EN?

IN DEZE PEN ZIT EEN SEISMOGRAAF DIE DE BEWEGINGEN VAN DE PEN OPTEKENT NET ZOALS EEN BANDOPNEMER GELUIDEN OPTEKENT...
OH! OH!

ALS DE BEWEGINGEN ZIJN OPGETEKEND ZET IK DE ROL IN MIJN MACHINE DIE DE BEWEGINGEN WEER OMZET IN LETTERS! DAT IS ALLES!
OLIVIER JE BENT GENIAAL!
4B

vervolg

DE VOLGENDE DAG...
HEH, HEH! NOU IS 'T VOOR ELKAAR!

HIJ SCHRIJFT DE VRAGEN OP! NOU MOET HET LUKKEN!
JA! STRAKS RUIL IK DE PENNEN WEER OM!

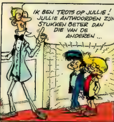

LATER...
HET IS GELUKT! WE HEBBEN ZE ALLEMAAL! AARDRIJKSKUNDE... GESCHIEDENIS... REKENEN... ALLES!

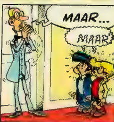

JOEPIIIE! NOU HOEVEN WE ALLEEN DE ANTWOORDEN NOG MAAR OP TE ZOEKEN.
DE WETENSCHAP ZEGEVIERT WEER EENS GLANSRIJK!

KOM, BEGINNEN.. MAAR WE MOETEN WEL AF EN TOE EEN FOUTJE MAKEN!
ALLRIGHT! MAAR DE VRAGEN KUNNEN WE MET DE OGEN DICHT BEANTWOORDEN!
SA

DE PROEFWERWEEK IS VOORBIJ EN TIJDENS EEN BESCHEIDEN PLECHTIGHEID WORDEN DE RAPPORTEN UITGEREIKT...
IK SNAP ER GEEN SNARS VAN: IEDEREEN HEEFT Z'N RAPPORT AL EN WIJ ZITTEN HIER NOG STEEDS!
OEIOEIOIE! DAT ZIT ME NIKS LEKKER!

HELA! JULLIE! KOM EENS MEE NAAR DE GANG!
!?
?!

IK BEN TROTS OP JULLIE! JULLIE ANTWOORDEN ZIJN STUKKEN BETER DAN DIE VAN DE ANDEREN...

MAAR...
MAAR

MENEER LUIZIG EN IK HEBBEN DE VRAGEN VAN DE PARALLELKLASSEN GERUILD OM 'NS WAT ANDERS TE DOEN... DUS HOE KONDEN JULLIE ANTWOORD GEVEN OP DE VRAGEN VOOR DE ANDERE KLAS?...
BROM!
BROMBLOM!
EINDE

OPLOSSINGEN DER SPELEN

① De doolhof

Je komt bij de uitgang via het Franse, Belgische, Ierse en Japanse paviljoen.

② De puzzel

Blijf bij die haai weg!

③ Eerlijk delen

④ Welk insect?

De juiste oplossing luidt : MUSKIET.

⑤ Kun jij verstandig vakantie houden?

Per overeenkomstig antwoord één punt. Overeenkomstige antwoorden heb je als je JA hebt geantwoord op de vragen 1, 2, 8, 14, 15, 20 en NEE op de overige vragen.

16 punten en meer : Prettige vakantie!

11 tot 15 punten : Met wat meer organiseren, wat meer goeie wil en wat meer verbeelding kun je nog verstandiger... en daardoor leuker vakantie houden!

6 tot 10 punten : Jij kunt geen vakantie houden. Je denkt wel dat je het doet, maar in werkelijkheid word je er niets beter van!

0 tot 5 punten : Jij kunt beter het hele jaar blijven werken of schoolgaan.

⑥ Welk spreekwoord?

De namen van de dieren waren : MERRIE, MIERENEGEL en VARKEN. Als spreekwoord krijg je dan : OOST WEST, THUIS BEST.

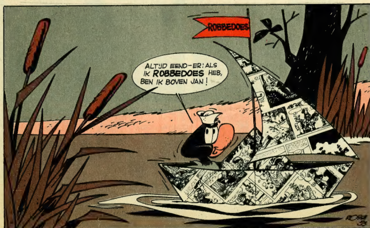
⑦ Een slag, een datum

De emmer kan alleen 5 of 0 zijn. Nul kan niet, want dan zouden de laatste twee vakjes van het middelste rijtje gelijke cijfers moeten hebben. De emmer is dus vijf, de schep daarom vier, de bal nul en de zwemring één. Jaartal : 1815. Veldslag : Slag bij Waterloo.

wladimir

MONIQUE + CARLOS-ROQUE

SAM en de BEER

DOOR LAGAS EN DELIEGE

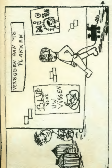

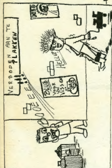

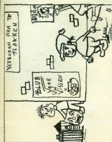

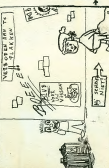
Lagas

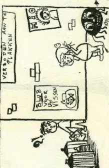
PLANT 'N KNOL

PAULE PHILIPS . 14 JAAR . TONGEREN

Ronny Rijmenants
HOBOKEN

E. FRANCOY , 13 jaar ,
Dadizele

HERMAN OOMS ANTWERPEN

UITGEVERIJ J. DUPUIS, Zonen en Co. — Industriestraat 13, Sittard. — Livornostraat 97, 1050 Brussel.

ROCK
AROUND
THE